

మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసన 126

(రిజిస్టరు) ఆటో డిల్ బహార్. (రిజిస్టరు) కాపీనది.

ఇప్పుడు కాలపు మంచి కనుపడుచున్న సాటిలేని మనోహరముగు సువాసనగలది. ఆల్కూహలు కాని, సాదాముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ కువాలపై కొన్ని నిండువులు చిలుకరించినచో, మనోహరముగు సువాసన నిన్ను లభించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

చిన్న సైజు (ఆర్ డ్రాం)	సీసా 1-8 రు 0-8-0
మధ్యస్థ సైజు 1-1 డ్రాం	" " 0-12-0
పెద్ద సైజు 2 " "	" " 1-4-0
పెద్ద సైజు 4 " " లేక 1/2 పౌండు	" " 2-0-0

వి. వి. శివస్వామి రు 0-4-0 ప్రత్యేకము

కలెబ్రే, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధులగు ప్రతిమిపులును దొరకును. దీని ఆ నేకముగు నకలు వెంటనే కలెబ్రే, కాపురి, తాము కొనినపుడు సీసాపై ను, కార్డుపైనను ఆటో డిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు ఈ ఆటో డిల్ బహార్ యొక్క పరిమాణములను పరిశీలించుచో గోరువారి దిగువవారి వానినచో ఆటో డిల్ బహార్ సువాసనకాదు ఉచితముగ పంపుదు.

హామయ్యబండ్లు: ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రదేశ్ అంతు కమిటీ కంపెనీ నెం. 155, బొమ్మయ్యపేట వీధి, బొంబాయి. చుర్రాను రేణుబండ్లు: మనాతా చుర్రాను రేణుబండ్లు, వైవాపరగోడ్డు, మద్రాసు

The Glory of Man is his STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.

Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hyperaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs 15 only (packing postage &c, charged extra) sent all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man.

Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested on

Free descriptive literature regarding this marvellous cure, also mentioning the Andhra Patika to thi [669] Erectuss (A. P. DEPTT) Sol Agency for thi East, Patala (Punjab) India.

కుంతలైక్ వాసనలైలము.

కుంతలైక్ ను తలనూనెను గురించి గుఱప సిద్ధ పురుషులగు డాక్టరు సర్ రిచిమండు మున్నగువారంతక పొడినజాబులను మీరు చూచినచో వాళ్లు వ్రాసినందులకు మీరు ఆశ్చర్యమునకు తీర్చుకొనుదురు. వెంటనే స్థానములను బలపరచి తిరుగ మొలక లై త్రించును. ఎప్పుడైతే నుండు జాబ్బుకలిగి సంపాదముగ నుండగలరు. కుంతలైక్ ను మీరు చేసిన ఇట్టిమేలును ఇతరులకు చెప్పి కుండగ గూరుండదగునా? మీ కుంతలైక్ ను మానెను రెండు మాసములకండి వాడు చున్నారము. మా బంధువులలో నొకడు చాలకాలమునుండి వెంట్రుకలు రాలిపోవుటచే వ్యసనపడుచున్న వారు, ఒక నెల కుంతలైక్ ను వాడిన వెంటనే జాబ్బు మరల పూర్తికై వెరిగినది. నుంచి సువాసన గూడ కలది. వాసనరానికొనినపిదప కూడ పోజాలరు. మదరాసు రాజధాని స్కూలు కాజాకోర్టు ప్రధాన న్యాయాధికారి (చీఫ్ జడ్జి) సి. కృష్ణా (అప్పిల్ల) వారు అటు లాగా రిట్లు వ్రాసియున్నారు:

నేను మీ తలనూనెను పరిమళద్రవ్యమును వాడియుంటిని. ఇండియాలో నేను జూచినంతవరకు ఇవి చాల ప్రశంసలైనవని నొక్కి చెప్పుకలను. మదరాసు ఎగ్జిక్యూటివ్ కార్యదర్శి డి. వి. హనుమంతరావు గారిట్లు వ్రాసిరి:— ఇట్టి పరిమళద్రవ్యములు భారతీయులచే తయారుచేయబడుటచే భారతీయుల ప్రతిభా విశేషమును వారి ఉత్సాహము తెల్లపరుచున్నది.

For Prices terms of Sub-Agency to K. N. V. Iyer & Co., Thambuchetty Street, MADRAS. నలు ఏజన్సీ వరకులు మున్నగువాటిని కొరవారు, మదరాసు, తంజావూరు వీధిలో నున్న మా సోలు ఏజంటులు కే ఎఫ్ వి. అయ్యర్లు అందు కంపెనీవారికి వ్రాసికొనవచ్చును. H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

వృత్తాంతములు

మరణము:— లాహోరు మహారాజా రంజితుసింగు గారి సునుమలగు యువరాజు బాన్ డియో బహుద్దూర్ గారు క్రికెట్ మైదాని తెలియచున్నది.

రక్తకంఠుడు సైన్యములో జేరుట:— ఉల్ నూరు పోలీసుస్టేషను కనిస్టేబుల పాస్ పుస్తామి అనువాడు జిల్లానూ పరింటెండెంటుగారి అనజ్జ పొందకయే సైన్యములో జేరడం దున మూడువారములు కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

మితవాద మహాసభ:— ఆఖిలభారత మితవాదసభా ఆహ్వాన సంఘకార్యదర్శిగారు రాబోవు అక్టోబరు 19, 20 వ తేదీలను బొంబాయిలో ఆఖిలభారతమితవాదసభ జరుగు నని తెలియజేయు చున్నారు.

గంధక ద్రావకము పోయటం:— కలకత్తాలో పుగ్గియ పుత్రివీధి నెం 15 గు గృహముందు నివసింపచుండిన రామ్ నారాయణ అను నొకమార్వాడీబాలు డొకనాటిరాత్రి నిద్రం చుచుండగ వానిమీద గంధక ద్రావకము పోయబడెను. ఎవరు ఏకారణమున అట్లుగావించిరో తెలలేదుకాని మొన్నటి ఉప ద్విగమములలో నొక ఉపద్రవ్యమును పోసియుండు నని కలంప బడుచున్నది.

పోస్టరు నేరము:— నంగడేశములో మహేంద్రగిర్ వాడు హోదరును ఒకయువకు డొక పట్టాభిరవానిని ఎదుర్కొని వానిని చావమోదెను. తగిలిన దెబ్బల కా పట్టాభిరవాడు మృతిజెందెను. తన్ను పట్టుకొని కేసుచేయుదురని మహేంద్రగిర్ వాడు హోదరు బంగళా పటాలములో జేరిపోయెను. కాని వానిని పోలీసువారు రాజపుటానాలో కట్టుకొని కేసుజేసిరి. కుల్ నాన్ డిగారు వాని కైదుసంవత్సరములు కఠినశిక్షవిధించిరి.

రైలులో నొంగతనము చేయటం:— నంగడేశములో నిది కలకు పాడ్డుకనిస్టేబులని చేసి ఏడియే నేరమున కావనినండి ప్రోవీడెయబడినవచ్చుట 14 పర్యాయములు శిక్షపొందిన మారిసింగు అను నొకపాతయాసామి రైలులో మనుకుండు చంద్రనగరు స్టేషనులకు నడుచు ఒక పయాజీనుని రూపాయనుంచి ఆపహరించెను. వాడు రైలు చేపోలీసువారిచే పట్టుకొబడి కేసు చేయబడెను. ముగ్గు జడ్జిగారు వానికి 7 సంవత్సరములు కఠిన శిక్ష విధించిరి.

ప్యాకేజీపెట్టెలో శవము బయలుపడుట:— బంగళాలో దండం నగరమున మొక ప్యాకేజీపెట్టెలో మొక ఉత్తరహిందూదేశీయ యువకుని శవము బయలుపడెను. మరణించిన వారిపేరు లచ్చీగోయలా అనియు వాడినవడియైదు వత్సరముల ప్రాయముండుడె ననియు వైద్యనగరమున పాలివిక్రయకుని యొద్ద నతిడు కూలికి ఉండెననియు పోలీసువారి భోగట్టాలపై తేలిక. చంపబడుటకు గారణమేమియు ఎవరు ఈ దారుణ కృత్యము గావించిరో తెలియలేదు గాని అనుమానముమీద పోలీసువారు ఒకనిని పట్టుకొనిరి.

భార్యను పొడుచుట:— కొలంబోలో నియాయ అను నొకడు వివాహము జరిగిన నెలదినములకే తనభార్యను విడిచి పెట్టెను. ఆమె మనోవృత్తికి దావాజేసి పిమ్మట విడాకులు ఇప్పించమని దరఖాస్తు పెట్టెను. మనోవృత్తిదావా ఎందుకు జేరితదని ఆమెభర్త వామెను అడిగినప్పుడు మనోవృత్తికేగాక విడాకులకుగూడ దరఖాస్తుజేసినట్లు ఆమెచెప్పినతోడనే వానికి పట్టరానికోపము కలిగి ఆతడు ఆమెను కత్తితో మెదమీదను వెన్నలోను బొడిచెను. అందులకు వానికి కొన్ని దెబ్బలును అనుమానములు కఠినశిక్షయు విధింపబడెను.

మోటారు బండినడుపువానికి శిక్ష విధింపబడుట:— కలకత్తాలో నానిగోపాల్ సేన్ అనుమొకడు ముహూరు వారము ఓనములక్రితము చేరకువూరు ట్రంకురోడ్డుగుండ తనయుజ మానని మోటారు నడపుటలో అచాగ్రత్తగ నడపి 6 సంవత్సరముల బాలికమీదనుండి బండిని దీనుకుబోయెను. ఆబాలిక మరణించెను. నానిగోపాల్ సేన్ బండిని ఆపకవూరముకంటె నెక్కువవడితో నడుపుచు బోయినను తెలివైనవార్త వినిన టిటభురు పోలీసువారు వానినిపట్టుకొనిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు వానికి 9 మాసములు కఠినశిక్ష విధించిరి.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE)

Bombay

Standardised Cloth.

Conference with Mill Owners in Bombay.
Several Representatives from Provinces Present.

BOMBAY, September 20. It may be remembered that in introducing in the Viceroy's Legislative Council on the 4th instant the Cotton Cloth Control Bill the Hon'ble Sir George Barnes stated that the Controller would have power to require mills in India to manufacture certain standard varieties of cloth in common use amongst poorer classes and that it was proposed to "ascertain the amounts and the kinds required of standard cloth at a meeting of representatives of all the Provinces to be held in Bombay". A preliminary conference of representatives from all Governments was called by the Controller and sat in the Secretariat, Bombay on Wednesday and Thursday this week together with the Chairman of Cotton Contracts Committee and with representatives of commercial interests concerned. Mr. F. Noyce, I. C. S., Controller was in the Chair as President. Others present were Mr. M. Wiles, I. C. S., Chairman Cotton Contracts Committee, Sir Vithaldas Thackersey and Mr. H. Brady representing Bombay Millowners Association, Mr. R. H. Brook from Bombay Chamber of Commerce, Mr. Ambalal Sarabhai, President of the Ahmedabad Millowners Association, Mr. J. E. D. Bagel, Chief Inspector of Factories, Mr. Premji Virji, Bombay Native Piecegoods Merchants' Association and the following representatives of other Provinces: Madras, Mr. J. Gray, Punjab the Hon'ble Mr. C. H. A. Townshend, I. C. S., Director of Civil Supplies, Bengal Mr. J. T. Donovan, I. C. S., Registrar of Co-operative Societies and Mr. U. W. Rhodes of Messrs Hoare Miller and Company, Bihar and Orissa Mr. P. W. Murphy, I. C. S., Director of Land Records, Mr. A. K. Bose, Assistant Controller of Munitions and Raj Bahadur Radha Krishna Jatan, Assam - Raj Bahadur Kanak Lal, United Provinces - Mr. C. Omalley, Director of Industries and the Hon'ble Mr. T. Smith; Central Provinces - Mr. C. G. Leftwich, I. C. S., Director of Civil Supplies; Central India, Mr. I. H. Cox, Director of Civil Supplies; Baroda - Mr. A. C. Desai, Director of Agriculture and Mr. R. Pawar; Indore - Rao Bahadur Sardar M. V. Kibe, Minister of Commerce, Mr. Puranik, Mr. Peroshaw, and Mr. F. Stones. The proceedings of the Conference were confidential. The President Mr. Noyce left for Simla this afternoon. It is believed the Conference was marked by excellent mutual understanding.

The Standardised Cloth.

Control Over Imported Cloth Necessary.
BOMBAY INDIAN MERCHANTS' TELEGRAM.

BOMBAY, September 20. Sir Vithaldas Thackersey, President, India Merchants' Chamber, Bombay, has sent the following telegram to the Member for Commerce and Industry, Simla:—The Indian Chamber whilst appreciating the object underlying the bill for controlling cloth considers it unfair and inequitable to weaving industry in the absence of similar control over imported goods. The unfettered liberty to Japanese imports would give Japan great advantage over Indian mills. The large profits thus earned at our expense will enable Japan successfully to compete Indian mills in future. My committee are of opinion that there will be many practical difficulties in carrying out the objects of the Bill. There is no guarantee that standard cloth will reach the poor at standard rates nor that middlemen will be prevented from taking advantage of the provisions of the proposed measures and making illicit profit. The Chamber respectfully urges the abandonment of the measure as impractical without radical amendment thereof after careful examination of details in consultation with all interests concerned.

Bombay Ship Building.

BOMBAY, September 20. The "Bombay" is one of a fleet of small steamers built and building to the order of the Government of India for service of Indian coasts. Six of these vessels are being constructed in dockyards. They are of composite construction and are built on materials produced almost exclusively in India and by Indian labour, only the boiler and engines being imported. Their dimensions are 125 feet by 23 feet by 12 feet 6 inches. They are roughly 540 tons displacement, and will have a sea speed of 9 knots. The "Bombay" which is first of her class to be launched in western India had been exactly 6 months on stocks. Her sister "Calcutta" was launched from the Government Dockyard Kidderpore about three weeks ago.

The War Loan.

Lord Ronaldshay's Reply.
To Lord Willingdon.

BOMBAY, September 20. With respect to the telegram of congratulations sent by H. E. Lord Willingdon Governor of Bombay, on behalf of this Presidency to H. E. the Governor of Bengal in regard to the splendid results achieved by that presidency with respect to war loan the following reply has been received:—The Presidency of Bengal greatly appreciates the congratulations of the Sister Presidency. While she naturally views with satisfaction the achievement of the end for which she has striven, her pride in the success will be purged of all vainglorious by the generous tribute paid her by the Sister Presidency.

(Sd.) RONALD SHAY.

Concession to I. D. F. Students.

Bombay University's Decision.

BOMBAY, September 20. The Bombay University at a meeting this evening recommended to the Senate that special concessions be given to all I. D. F. students except those who appear for Honour, Masters and Doctors degrees and the syndicate be authorised to deal with the cases on their merits this regulation to be in operation for one year and the syndicate be requested to report to the Senate about the working of the regulation in July 1919 and also to formulate proposals for definite regulation to deal with similar cases.

Burma

Piece Goods Market in Unsettled State

RANGOON, September 20. The prices of piece goods in the market have been reduced since yesterday being fifteen per cent lower than before. At present prices in Rangoon are from thirty to forty per cent lower than in home market owing to the proposed excess profits tax and the uncertainty as to what action the Government is going to take. The piece goods market is at present in an unsettled state.

United Provinces

The Meeting of Aligarh College Trustees.

ALIGARH, September 20. The trustees of the Aligarh College are coming here from all parts of the country to attend the meeting. The Hon'ble the Raja of Mahmoodabad and the Hon'ble Mirza Ali have arrived. The Hon'ble Nawab Foyyaz Ali Khan, President of the Board of Trustees, Prime Minister of Jeypore state, Sir Syed Ali Imam and Mr. Hasin Imam are due to-day. It is not definitely known whether the Honorary Secretary will be able to attend.

ALLAHABAD, September 21. In connection with the splendid recruiting during August Sir Harcourt Butler has issued a message stating that the results have been very satisfactory and creditable to all concerned and conveying his thanks to all who have worked to bring it about, and urging them to increase their efforts.

The Adjutant General, Simla in a message to the President of the United Provinces War Board says:—Chief sends hearty congratulations on the gratifying results for August. The substantial contribution from United Provinces during the past two months has been of greatest assistance.

Weather Report.

SIMLA, September 21. The Bombay monsoon continues weak and the formation of storm in the Bay is delayed. Rainfall has been nearly general in Burma, Hyderabad and Madras Deccan and local in Assam, Bombay Deccan and Mysore. A few falls also occurred in Bengal, Orissa, southeast of Central Provinces, Konkan, southeast Madras and north Madras coast. Chief amounts are:—Akyab 5 inches, Mandalay 1½, Maymyo and Shwepyithar 1, and Kurnool 2. FORECAST:—Extension of rain in south Madras.

Latest Telegrams.

(0) LONDON, September 20. —1-25 A. M. Last night's French communique says:—Our troops to-day continued their attacks in the region west of St. Quentin extending their gains despite stubborn resistance. We advanced beyond Contescourt which is ours and carried Castres. Southwards we reached the outskirts of Benay. On the Plateaux west of Jony enemy again counter-attacked unsuccessfully. We inflicted heavy losses on enemy appreciably increasing our advance and taking a hundred prisoners.

LONDON, September 20. The British Salonika Official Communique says:—British and Greeks at five o'clock on the morning of Sept. 18 attacked west and east of Lake Doiran. They captured west of the Lake Trenchavatem south of the town of Doiran advancing the line about two thousand yards. Heavy Bulgarian counter-attacks regained part of the ground captured on the left, but positions in the centre and on the right were maintained. East of the Lake after a night advance we carried enemy's outpost line. Upwards of seven hundred prisoners have been counted. The Greeks fought with great gallantry.

LONDON, September 20. PARIS. —As a result of a collision between two Marseilles expresses in a tunnel between Laroche and Dijon thirty people were killed and a hundred injured. American soldiers rendered effective assistance in rescue work.

LONDON, September 18. AMSTERDAM. —A Vienna official message acknowledges the rejection of Austro-Hungarian peace suggestion. After criticising Mr. Balfour's speech in this connection, the message laconically concludes that the Austro-Hungarian offer is still open.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సా.

శ్రీరంగమున నివసించునాథ ఆత్మసేవి.
మనమును సద్భావమును కలిపి కృత్యములు
(గంధకర్త) పా. దగ్గర నుండి మనమును, ది. పి.
మనమును సద్భావమును కలిపి కృత్యములు
మనమును, ఆంధ్రప్రదేశ్ సా. కృత్యములు
మనమును, ఆంధ్రప్రదేశ్ సా. కృత్యములు

ఆంధ్ర సా. కృత్యములు

ఆంధ్రప్రదేశ్ సా. కృత్యములు.
కొడూరి పేటకు చెందిన వీ. గంధము యాద్రాకంఠం
బడినది. తనవిషయమే క్రొత్త విధముగ గవి (నాసిక)ని
యన్నాడు.
“ నమచంద్రావర్తకేరిట సేవనరతుక నానా కళాభిజ్ఞాన,
ద్విసయక గాత్యపగోత్ర కొడూరిపురాధిష్ఠాన యజ్ఞానం
దనదా శంకరు మంత్రపుత్ర కవితాధారాగర్భిణుః బ్రహ్మ,
బుర్రాచి సభా ప్రతినిధి విన్నపద్యవో మాధురీ ”
కవికాలము దెలియట కీర్తి పడుచును లాభార
ములు. ఆభిరామనామదేవాది కావ్యముల రచించిన యెడ
వల్లి వేంకటకవి యాద్రాకంఠం విద్యాభిరుచు, నలరాఘవచూడన
పాండవీయమును రచించిన నరహరీశు వేంకటకృష్ణును
కవి వేంకటాచలకవికి మేనమామ. ఆ వేంకట కృష్ణునికి విశ్వా
క్షమకవితాసితామహుడని విరుగులము. మొదలునుగోదృష్ట
వుండును భైరవాలింగ భూపాలదేవమాంబాగృహనిరుండు
నగు ముఖనాగుల ప్రభు పీఠంధమునకు కృతిధర్త. కాంచీ
పురాధీశ్వరుండగు వీరస్వామిండు మొదలుకొని కృతిధర్త
శంకరు వల్లింపబడి యున్నది. ఈ గ్రంథముయొక్క తాత్పర్య
కుల ప్రతియొకటి నాసికంధియగు గంధం చలమయ్యగారి
యొద్దనున్నది. వారియొద్దనున్న గ్రంథములో దక్షా కొండము
వరకుగల యారు కొండలు మాత్రమేయున్నవి. వీరియందు 812
పేజీ లున్నవి. ఇది యాంధ్రభాషాభిమానుల కుపయోగ కర
మగు గ్రంథము. ఆంధ్రకృత్య కృష్ణతోపయోగమున వేరుగ
జెప్పిన కర్తవ్యం. ఈ గ్రంథ మంతదేశక ముద్రితము కా లేదని
తెలియుచున్నది. శ్రీరంగపురాధిపతియగు కాళీనాథుని నాగే
శ్వరరావు పంతులుగారివంటివారైన నను లేదా యాంధ్రభాషాభి
లాషులగు మరెవ్వరయినను వీరి సంగ్రహించి కాగితములపయ
వ్రాయించి యిప్పుడు గానివో మరొకప్పుడయినను ముద్రించి
యాంధ్రవాళికానందమును సుయ్యసినమ్మి ఇట్టి గంధ మాంధ్ర
భాష యందు గలదని యాంధ్రసా. కృత్యముల కాంధ్రప్రదేశ్ సా. కృత్య
మున దెలియ జేసితిని.

పునులూరు గంధం రాఘవయ్య.
గుంటూరు జిల్లా

ఆంధ్ర విద్యాభిధి; విన్నపము.

ఆంధ్రులయందు విద్యావ్యాప్తము తృప్తి
కరముగ లేదు. ఇంజనీరింగు వైద్యకళాశాలలందు
విద్యార్థులకు ప్రవేశము దొరకుట దుర్లభము.
ప్రవేశము దొరకినవారికి పోషణము దుర్లభము.
ప్రస్తుతము ముగ్గురు విద్యార్థులు ప్రవేశమును
సొంది పోషణకై అల్లాడుచున్నారు. విద్యాభి
మానులు ఆంధ్రదేశాభిమానులు ప్రత్యేకము
ఈ విద్యార్థులకు గాని ఆంధ్రవిద్యాభిధిగాని సహా
యము చేయుటకు ప్రార్థనలు. దానములందెల్ల
విద్యాదాన ముత్తమదానము. సొమ్ము నీ క్రింది
నిరువామాకు కుంకవలయును.

ఆంధ్రవిద్యాభిధి కార్యదర్శి,
7, కంబుకెట్టిపేట, మద్రాసు.

శ్రీ కృష్ణమయ్య గోపాలకృష్ణ గోకతేగారి చక్రం
రంగుల చిత్ర పటము
(వలె 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0.
వి. పి. భిక్షులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రప్రదేశ్ సా. కృత్యములు,
పాఠ్య భాష 212 నుడరాను.

ఆంధ్ర దృశ్యము.
మొదటి యే దాంధ్ర మహాజననభలయందలి
సన్మాన సంఘాధ్యక్షులు, సభాధ్యక్షులు, యువస్వామి
ములు, వారి చిత్రపటములు, సభాధిర్యములుగలవు.
మొదలు 1-8-0. పాఠ్యభాష.
ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సా. కృత్యములు, 7, కంబుకెట్టిపేట,
మద్రాసు.

సమకాలికాభిప్రాయములు.

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు

మొట్టమొదట ప్రభుత్వము అభిప్రాయములు.

“మితవాదుల సహాయము బడయవలయు ననియే” మింట్ట ప్రభుత్వము యొక్క ప్రతిపత్తి. ఆ ఆశయమే యిప్పుడుగూడ ప్రబలముగ నున్నట్లు తెలియజేసిన వీరు పలికిరి. ఎట్టి మార్పులవసరమైనను, వానికి మితవాదుల సహాయమున్న గాని యెట్టి ప్రతిపత్తియు కలుగజాలదు. “భారత ప్రజలకు మన సానుభూతిని తెలిపినంతమాత్రమున మన ఆధికారము వృద్ధియగునని నేను నమ్ముచున్నాను” మింట్ట ప్రభుత్వము గాత్రమునకు వెలిసిరి.

భారతీయుల రాజ్యాంగ అభ్యుదయమునకు, వారలకు నేరక్షయగుటకు యీ సానుభూతి మూలసాధన మని ప్రస్తుత సార్వభౌమ డుగ్గి మొట్టమొదట బలికియించెను. ధీయ క్షమగు పరిపాలన మన సానుభూతికి ప్రత్యక్షమైనదిగా నుండజాలదు కాని, అట్టి సానుభూతి వినిపింపకుండు పరిపాలన ముడు, ఈ సూత్రమునే మింట్ట ప్రభుత్వము, హిందూదేశమున నున్న కాలమున ననుసరించి యుండెను.

ఆంగ్లేయులకుండు భారతీయులకు తక్కువసామగ్ధ్యమును దైనను, భారతీయులకే ఆంగ్లేయులకే సామాన్య నియమములను గానవలయునని నొక ప్రభుత్వము గాత్రమునకు వెలిసిరి. ఇది విచారితముగ పాడగట్టును. కాని సామగ్ధ్య సంపన్నుడగు నీ పరిపాలనము లేక పోవుటకు కలుగునట్లు మింట్ట ప్రభుత్వమునకు ప్రజాసంతృప్తి కలుగు లాభమెట్లుగ నుండునని అవాక్యాభిప్రాయము. మింట్ట ప్రభుత్వము, తాముగాని అరెస్టాంటులకే ప్రతిభాకాలమున వారు చెప్పలేదు. కాని సలహానుసంగు కార్యనిర్వాహక సభయందు భారతీయుల డున్నయెడల రాజ్యసంతృప్తి భారతీయుల ప్రాయముల గ్రహించుట కుత్సాహకరము. మింట్ట ప్రభుత్వమునకు తెలిసికొనుటకు అరెస్టాంటులయొక్క మేధాశక్తి యుండ నవసరములేదు. ఉన్నతి పోరకభారముల నిర్వహించుటకును, ఉత్తమ పరిపాలనాభివృద్ధి నిర్వహించుటకును భారతీయుల అభ్యుదయ కారకుల సూత్రము నంగీకరించుట తప్పకరము. ఈ విషయమును వెలుపునకు డాక్టరు విక్టోరియా రాజ్యయొక్క ప్రకటనమును జూచి గొప్పతెచ్చెను.

భారతరాజ్యాంగమంత్రిసభకు భారతీయ సభ్యుల నియమించు విషయమున మింట్టమొట్టమొదట సంస్కరణ సమయమున చాలితీవ్రములగు ప్రతిపాదనలు చేయబడినవి. అట్టి సంస్కరణమునకుండు డెట్టి ఆటంకములేదు. ఈ విషయము మన అనుభవజ్ఞుల ఫలితము.

తానుగాని, మింట్ట ప్రభుత్వమునకు సమస్కరణముల వలన హిందూదేశపు రాజకీయములు సంతృప్తి పరుపబడి, ఆంగ్లేయులకు తగిన కలంపరాదని వారు నడిపిరి. అవి కొంతవరకు సంతృప్తినిచ్చినట్లు నిజము. భారతదేశ విషయమున మిగుల బాగుకాకపోయిన, మధ్యమార్గమున బట్టి వర్తించుచుండవలెను.

సంస్కరణ నివేదికమును వీరు జాగ్రత్త జదివెరి. ఇండియను పార్లమెంటు స్థాపనమునకు మార్గ దర్శకములగు సంస్కరణములలో తాను వాల్టానని తెలిపినందున తాము నిందింపబడినవని వీరు బలికిరి. ఈ మాత్రసంస్కరణము లెంతవరకు పార్లమెంటుని గౌరవమునకు వాగచూపునో తెలియదు. కావున అవిషయము నీటి బిరుంప నవసరము. కాని ప్రపంచమున తీవ్రములగు మార్పులు జరుగని యవసరమున, హిందూదేశము మిన్నకుండునని యెవరను తలపడాలను. భారతీయు లేమియు వాంఛించుటలేదని తెలియజేసినట్లు తెలుసుకొనినట్లు భావించుట తప్పు. ఈ నివేదికము సంస్కరణసూచనలమూలముగ లిఖియబడినది. ఇంతవరకు నీ యాద్యమును గూర్చి కొన్ని పరిశీలన తీవ్రతలవలన గావించుట సందర్భముగ లేదు. ఇట్టి విషయస్థితియందు దరికేగల మనశ్శాంతియు, నిష్పక్షపాత బుద్ధియు యుండవలెను. భారతదేశమున రాజకీయాభివృద్ధి గలుగుచున్నది సంతోషించుచున్న మన దేశము రాజకీయ తిరోగమము గాంచకుండునట్లు మనము యత్నించవలెను. పాశ్చాత్య విజ్ఞానము గలచినవారు పాశ్చాత్య ప్రతిష్ఠాపనముల వాంఛించుట సహజము. ఈ విషయము కేవల తిరస్కారముచే పరిష్కారము కాజాలదు.

పిచ్చుట సభ అభ్యుదయమునకు వందనము లర్పించుచు మాంటాగ్యుగారు తాను హిందూదేశమునకు పోయి స్థితిగతుల వారసించుచున్నందున, తా నెట్టి పదవియందున్నను, భారతాంగదేశములకు సంబంధముండునట్లును, భారతదేశమునకు

పాశ్చాత్యతాత్పర్యమును సంపూర్ణ స్వరాజ్యము లభించునట్లును ప్రయత్నించెదననియు బలికిరి. “ఇండియా” పత్రిక.

“టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా” పత్రికయొక్క లండను విలే ఖరీదు డ్రాయరు వారు:—భారతదేశమునందు కలెనే యిచ్చుటగూడ మాంటాగ్యు షెక్సుఫర్డు నివేదికము తీవ్రములగు భిన్నాభిప్రాయములవలన ప్రతిఘటింపబడుచున్నది. నేమనగా లిబియకు బ్రిటన్ భారతీయులు తమ సంఘములోని కొందరు ప్రముఖులు తమందగ నే యొక ర మా స్వ సభ గావించిరి. విద్యార్థు లొకరి వెంటడి ఒకరు లేచి, నివేదికమును ఖండించి, తీవ్రతల సద్భావములు సందేహస్పదములని నడిపిరి. కొందరు తాము నివేదికమును జాగ్రత్త జరుపలేదని చెప్పిరి. ఈ విషయమున, బానుగార్బి పాచ్చికయ్యోనావారి తీర్మానము నాటకపరమకాలకి పోయినది. అందుముందజేయు కొందరి యిష్టానుసరణముగ మొక సంఘమేర్పరచబడినది. దీని ఫలితము మిగుల సద్భావముగ నుండును. ఈ సంఘము లండను లోని భారతీయుల వ్రాతనిధ్యము నందజాలదు.

ఈ నివేదిక ముఖ్యముగ ముందజేయుచున్నదని దృఢపరచుట ఇండో బ్రిటీషు సంఘమువారు పరిశీలించి, వారి సంవత్సర సభయందు ఈ విషయమై ప్రోటోకొలె నిర్ణయించుచు 250-300 మందికి నామోదితమయెను. వీరు ముఖ్యముగ పించునై కొను ఆంగ్లే ఇండియనులును, డాక్టరు నాయుడుగారును, మిస్ మేరీసారాబ్బియు వైయున్నారు.

ఈ సంఘమువారు భారతీయ మితవాదుల ఆమోదము బడయగల యొక నొక విధానమును సంకల్పపరుపబడినది. దీనిమూలమున స్వరాజ్యాభ్యుదయము లభింపగలదు. మాంటాగ్యు పథకము క్లిష్టమగు రాష్ట్రీయ పరిపాలనా విధానమును నిర్మించినది దీనినిబట్టి భారతీయులు కుత్సితముల బుచ్చుటకు వీలు కలుగుచున్నది. మండలాధికారు లిరువురు ప్రభువులను కొలువలసి వచ్చును. అందుచే ప్రతిరాష్ట్రమునకు స్వల్పబద్ధమింతుల తద్యము. ఇట్టి పరిస్థితిలో బుద్ధిగల ఆంగ్లేయు లెవరును ఇండియాలో ఉద్యోగము చేయుట నంగీకరింపరుగాన, నివిలు సర్వము సామగ్ధ్యము నశించుట నిశ్చయము. ఇట్టి స్థితిలో గవర్నరుకు కూడ దుర్భరముగ నుండును. ఈ సూచనల నంగీకరించినయెడల దేశమున ప్రభుత్వాధికారులు తగ్గిపోవును. పురోగతికి ప్రబలమగు ఆటంకము కలుగును. అందుమూలమున తామందరును నిజమగు భారతీయత యాద్యవించినతోడనే స్థాపింపబడిన స్వపరిపాలనా మూలమును దుర్భరముగ నుండును.

ప్రారాజ్యీయ అనునామె, జాతిభేదములు జాతీయతకంటె నిరోధదాయకములు అనువిషయము గూర్చి ముచ్చటించినది. ఈ సంస్కరణ సూచనలు దేశమునకు మరేపారింపర్యముగ పరిపాలించుచున్న ఆల్యసంఖ్యకుల పరిపాలనమునకు దానిజాతును. నేను ఆల్యసంఖ్యకుల పరిపాలనమునకు ప్రతిపాదనలునుండినవి తెలిపరాదు. కాని అట్టిపాలనమును ప్రజాపాలన మని మాత్రము పిలువరాదు. జి. సి. మామగ్నూ డెల్లు. స్కాటు గార్లుకూడ సహస్యించిరి. “టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా” పత్రిక.

వస్తువులకు మరకలు వేయుము.

భువులకు మరకలు వేయుటచే పరిశుభ్రము చేయబడుచు డాచర్యములకు డక్కలు కలుగుచున్నవని దొర తనమువారికి తెలియుచున్నది. చురుకలు వేయుటవలన చర్మములు ఒలువబడునట్లును మాంసమునకు అంటియుండు భాగములై కన్నములు పడుచుండును. అట్టిచర్మములు వర్తకమునకు నిరుపయోగములు. రంధ్రములుపడకుండ ఒలువబడిన చర్మము అపరిశుద్ధముగ నుండినపుడు పావుకు చెండకాల చొప్పునకు కుప్పకొనునట్లు నయెడల పావుకు నాల్గకాల చొప్పునకు రంధ్రములు పడి పాడైన చర్మములకన్న అధికకన్నములు కనియుండును. పశువుల అందముకొరకుగాని, రోగములు పోగొట్టుకుటగాని పశువులొంగింపబడకుండ ఆవరణగాని చెడుపులు చిల్లంగులు మున్నగునవి తగులకుండుటకు గాని పశువులకు సాధారణముగ చురుకలు వేయబడును. ఈ ఆభ్యుదయవలన చర్మములధరలు 1 మొదలు 3 రూపాయలవరకు తగ్గుచున్నవి. కొన్ని కొన్ని స్థలములలో చురుకలు వేయుట వలన నూటికి 40, 50 చర్మములు వంతున చెడుచున్నవి. కలువేయుట ఆకర్షణయైన యెడల వెన్నమీదనో మెడమీదనో ఎక్కడనో ఒక చోట చిన్న చురుకలు వేయబడినయెడల చాలును. అందువలన చర్మము విలువతగ్గును.

తోళ్ళుచర్మములందు ఇష్టమున్న వారందఱు చురుకలు వేయునట్లు ముచ్చటించుచు రెనియు అశ్రద్ధగ చర్మములు పనివాండ్లు ఒలుచుట మానించెదననియు దొరతనము వారు తలచుచున్నారు.

అభివృద్ధిము:—పలయద్ధ ముఖములందు జయపదముగ పోరాడుచున్న మిత్రమండలివారి నైకములు అభివృద్ధింపబడుచున్నవను తీర్మానమును ముందుజరుగజేపు సామగ్ధ్యకాసన నిర్మాణసభలో ఉపపాదించుటకు ముఖ్యులు తీర్మానించిరి.

అనమానము ప్రాణముతీయట:—మలబారులో మొక గ్రామమున నొకడు ఒక శ్రీశ్రీ ఇంట నగపడుటచూచి అనమానపడి వానిబాగ్యుని వెంటల కామె ఇంటికి వెళ్లి తనని యడిగినందున వానికి ఆగ్రహముకల్గి ఆమెను కత్తితో బాడిచించినెను. జిల్లాజడ్జిగారు వానికి ద్వీపాంతరవాసము విధించిరి.

రక్షకభటు దొకడుస్వస్థమై యేకాగ్రహము:—పసియాకా జాతి ఖయీదీ ఒకడు తలచేసినట్లు మలబారు జిల్లాకోర్టుకు విచారణ నిమిత్తము దీనుడుబోవడు చుండెను. ఖయీదీతో గూడ నిరువురు కనిపింపబడిరి. వారు వెలయాకన మనద్యకు వచ్చునట్లుటికి ఖయీదీ పారిపోయెను. ఇంతకాలకు ఖయీదీపటు పడలేదు. ఒక కనిపింపబడు తుపాకి ప్రేలుకొని మదలించెను.

అల్వారు మహారాజావారి యధ్యసహాయము:—యధ్యము జరుగునంత కాలము తమ సేనలను ఇండియాలో తనమువారి యాధీనమందుంచి భారత సైన్యములలో జేర్చుటకును తామిచ్చిన సైన్యముల పోషణము నిమిత్తము ప్రతిసాయనము మూడులక్షలరూపాయలు లొంగుటకును అల్వారు మహారాజా వారు తీర్మానించుకొనిరి.

హానప్పు, మాస్టప్పు, డాక్టరు పరిశీలనకు జరుపువారలకుగా ఇతరులు వి. డి. ఎస్. లో జేరిన విద్యార్థులకు కొన్ని సదుపాయములను జూపవలెనని బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయము వారు సిండికేటు సభవారిని కోరిరి. దీనికోరకు కొన్ని సంవత్సరముల పిమ్మటపడవలయు. అయ్యది 1919 సం॥ 10 జూలై నెలవరకు అమలలో నుండవలయు ననియు కోరిరి.

అలిసురు కళాకాల ధర్మకర్తలు అన్ని దేశమునండి కాళాసాల సభకు హాజరుచున్నారు. మా॥ మహమదా బాదు మహారాజాగారును, మా॥ మిస్రా అలీగారును ముందుగ వచ్చిరి. మా॥ నవాబు పాయ్సు అలీఖాన్, (జేపార్టు సంస్థానము) సర్ సయ్యదు అలీ ఇమాము, హసాన్ ఇమాముగార్లు నేడు వచ్చెదరు. గౌరవకార్యదర్శి సభకు వచ్చెడి సంగతి సమస్తముగ తెలియలేదు.

సామాజ్యకాసనసభ:—ఈనెల 26-వ తేదీని జరుగు సభలో వర్తక సంఘములను గురించియు (2) దేశరక్షక సేనలలో చేరువారి విదేశీ సేనను గూర్చియు (3) బ్రాంజి నాకెములకుగూర్చియు (4) మాటబట్టిన గూర్చియు కాసనము లామోదింపబడును. కాంగ్రెసు మోక్షమేలీగు ప్రతినిధులు వెంటనే ఆంగ్ల దేశమున కేగుట కనుమతిసంగతమని బ్రిటను చొరతనమువారికి వ్రాయవలెను ఈ దేశములోని పాశ్చాత్య యద్యోగుల సౌకర్యములను హెచ్చించుటకు గూర్చి ఈ సభలో మొదట చర్చించవలెనను తీర్మానములను గొ॥ పటేలు గారు పాదించుట కనుమతించబడినది. మిత్రమండలి సేనల ప్రతాపమును కొనియాడు తీర్మానమును మహమ్మదు హసీ గారు పాదించెదరు.

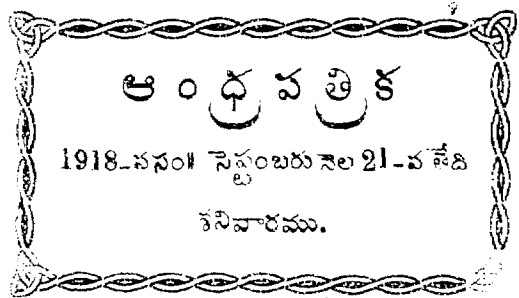
దొరతనమువారి కిస్తు చెల్లించకపోవుట:—గుంటూరు జిల్లాలో మరగోడు గ్రామములో నొక కిస్తు చెల్లించనందున గ్రామమునగు వానిగడ్డిమేటు జప్తు చేసి ఏలము నెలవుకొరకు తనచేటు దారికి వ్రాయక వారు ఏలము ఆదరు యొసగిరి. ఏలగడ్డిమేటు కొనినవానికిని గడ్డిమేటు పూర్వపు హక్కుదారికిని తగవులట గలిగెను. ఒకరినొకరు కట్టలతో కొట్టుకొనిరి. తగ్గిన గాయముల బాధచే కిస్తు చెల్లించలేకపోయిన వాడు మరణించెను. పోలీసువారు కేసుచేసిరి. దివ్యాట్టి మేజిస్ట్రేటు గారు 7 గుర్రవై సేరము ఫిరకాచి గ్రామ మునగులు మొదలగు వారిని విడుదలచేసిరి.

మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్మానముపై జిల్లాకోర్టులో ఆపీలు చేయబడెను. గ్రామ మునగులకూడ కేసు సేరస్థలలో జేర్చబడవలెనని జడ్జిగారు తీర్మానించిరి.

జడ్జిగారి తీర్మానముమీద మోక్షమేలీ ఆపీలు చేయబడెను. గ్రామమునగులు చేర్చుటకు వీలులేదని భావించి మోక్షమేలీ జడ్జిగారి తీర్మానమును కొట్టివేసిరి.

ప్రకటన

బండరులో యిదివరకు ఏజంటుగా నున్న గంధం వీరయ్యనాయుడుగారు యిప్పుడు ఏజంటుగా లేరు. వారిస్థానాన్ని చెరుకువాడ నరసింహము గారు ఏజంటుగా నియమింపబడిరి. గాన, యిక ముందు చందాదారు లందఱును తమ ఖాతీచందాలను ఆధ్వర్యచందాలను నరసింహముగారికి చెల్లించవలయునని కోరుచున్నాము. వీరయ్యనాయుడుగారికి చెల్లించినచో మేము బాధ్యులము కాబాలము. —వ్యవస్థాపకుడు.

సంగ్రామము : హిందెనుబర్గు పంక్తి

జర్మను తిరోగమనమునకు కారణము లిప్పుడు వ్యక్తమగుచున్నవి. జర్మనులు తమ యూహలలో గొప్ప ప్రమాదమునకు లోనయిరి. మార్చి, మే నెలలలో తమకు కల్పిమరంగమున కలిగిన విజయముల గాంచి మురిసి, మిత్రమండలివారు అలసి రనియు, వారి నైస్య మికముందు విజృంభింపజాల దనియు దలచిరి. అందుచే, తమ సైనికుల నెల్లర జేర్చి, అంత్యవిజయము బడయుట మిగిలియున్న దని, శత్రువులు తలపోసిరి. అట్టి దృఢవిశ్వాసముతో రిమ్మునకు తూర్పు, పశ్చిమ దిశలందు, ముట్టడింప నారంభించిరి. ఈ ముట్టడియే జర్మనుల అపజయమునకు కారణ మయ్యెను. ఛాక్కుసేనాని పూర్వాము, శత్రు విజయము నపజయము క్రింద మార్చగలిగెను. అంత్యవిజయము బడసెద మను నుద్దేశముతో, జర్మనులు ఆయిన్ నడికిని సముద్రమునకును మధ్యనున్న నైస్యమును చాల వరకు దగ్గించిరి. హేగుసేనాని, యీ యుద్ధము ఖమున ఆకస్మాత్తుగ విజృంభించునప్పటికి, శత్రువు లీ విజృంభణము నెరుగ్గాన జాలక పోయిరి. మిత్రమండలివారి ప్రతిఘాతములకు తాళజాల మని, శత్రువులు బాగుగ గ్రహించిరి. ఇట్టి పరిస్థితులలో, వెనుకకు మరలుటయే ముఖ్య మార్గ మని తలంచి. తమకు బలకరముగ నున్న స్థాన మగు హిందెనుబర్గుపంక్తి మరలిరి. రిమ్ము వద్దనుండి సముద్రమువరకు నున్న సేనాముఖమున విశేష భాగముందు జర్మను తిరోగమనము సలుపబడెను. హిందెనుబర్గుపంక్తి, జర్మనులచే రెండు సంవత్సరముల శ్రమ ఫలితముగ రక్షణ స్థానముగ నేర్పఱుపబడినది. ఈ పంక్తి ఎప్పుటి కప్పుడు బలపఱుపబడుచుండెనని యూహింపవచ్చును. ఈ పంక్తి ఏయే మార్గము ద్రొక్కుచున్నదో ఆ ప్రదేశముల పేర్ల నన్నిటిని వివరించుటకన్న లిల్లి, డూనై, కేంబ్రయి, లూఫెరి, లెయాన్ రైల్వే కూడలిస్థానములను సంరక్షించు పంక్తియని చెప్పిన జాలును. రాకపోకల కవనర మగు జర్మనుల ముఖ్యమార్గములను సంరక్షించుచు, నైదు ముఖ్యమగు రైల్వే కూడలి స్థానముల ని పంక్తికలుపుచున్నది. ఈవర్షముతువునందు జర్మను లీ స్థానములను రక్షించుకొన గలిగినచో, తిరో

గమనముచే, కొంతలాభము గలుగును. లేని యెడల వారి యపజయము దుర్భరమగును.

అందుచే హిందెనుబర్గు పంక్తిని సమీపించు చున్న కొలందియు శత్రువులు నిలబడి ఎదిరింప మొదలయి చున్నారు. వారి ఆముపుపట్టంతయు హిందెనుబర్గు పంక్తియందు నిలిచి యున్నది. దానిని సంరక్షించుకొనుటకు, శత్రువులు తమ శక్తిని వినియోగించుటతో నాశ్చర్య మెద్దియును లేదు. కేంబ్రయిని, బ్రిటీషువారు సమీపించిరి. ఈ పట్టణమును స్వాధీనపరచుకొనకుండ, శత్రువులు చుట్టుప్రక్కలనుండు కాలువలను తెగగొట్టి ప్రదేశమును నీటిమయము జేయ దలపెట్టు చున్నారు. కాని ఈ ప్రయత్నములు, మిత్రమండలివారి నిశ్చయమును మరల్పజాలవు. ఫ్రెంచివారు దక్షిణము నుండి పురోగమనము సలుపుచున్నారు. సెంటు క్వెంటినుకు రెండు మైళ్లదూరములో ఫ్రెంచివారు చేరగలిగిరి. శత్రువులు హిందెనుబర్గు పంక్తికి జేరువరకును, మెషీను తుపాకుల దప్ప, శతఘ్నుల నుపయోగింపక బోయిరి. హిందెనుబర్గు పంక్తికి, మిత్రమండలివారు సమీపించుచున్న కొలందియు, శత్రుశతఘ్నుల ఉపయోగ మతిశయించుచున్నది. ఈ భాగమున తీవ్రమగు పోరాటము జరుగు నని యూహింపవచ్చును. మిత్రమండలి వారెటులయినను హిందెనుబర్గు పంక్తిని దాటుటకును, శత్రువులు దాని నెటులయినను సంరక్షించుకొనుటకు ప్రయత్నించుటయందును ఆశ్చర్య మెద్దియు లేదు. నేటి తంత్రీవాదలలో, యుద్ధరంగమునందు దుర్భర భాగమున శత్రువులు శతఘ్నులచే ముట్టడిని ఆరంభించిరిని తెలుపబడినది. కాని యీ ప్రాంతమున, ఆంగ్ల సేనలు హిందెనుబర్గు పంక్తిని సమీపింపగలిగెను. ఈ పంక్తి కన్నిచోటులను రెండు మైళ్లదూరములో బ్రిటీషు నైస్యము చేరెను. బ్రిటీషువారు తాము మార్చి 21-వ తేదియందున్న పంక్తిని గూడ దాటగలిగిరి. జర్మను లీ ప్రాంతములో కాలువలను తెగగొట్టి వరదల గలిగించినను, బ్రిటీషువారి టాంకుల పురోగమనమున కీ యాటంకము లక్షగలిగింప జాలవు. కొన్ని చోట్ల హిందెనుబర్గు పంక్తిని గూడ ఆస్ట్రేలియను సైనికులు దాటిరిని, తెలియుచున్నది. గాడికోట్టవద్ద విజృంభించి, బ్రిటీషువారు ముందునకు వెడలుచున్నారు. జర్మను లీ ప్రాంతమున తీవ్ర నిరోధము జూపించు చున్నారు. తీవ్రమగు యుద్ధ మిప్రాంతముల జరుగగల దని యోచించుచున్నది. జర్మనులు బ్రిటీషువారి పురోగమనము నాపలేక హార్వికోట్ట అడవి తూర్పు భాగమున అవస్థాన మారంభించిరి. కాని శత్రుసైనికుల నష్టము లవారము లని దెలుపబడినది. అమెరికనులు సెంటుమిచెలు వద్ద తలపెట్టిన విజృంభణము శత్రువులను విస్మితుల జేసినది. అమెరికనుల విజృంభణము మెట్లుకోటకును, ఇరుప గనులు గల బ్రీయూజిల్లాకును శత్రువుల రాక పోకల కధ్యంతరము గలిగింప వచ్చును. అందుచే, అమెరికనుల క్రొత్తపంక్తి యుద్ధక్రమములో గొప్ప మార్పును గలిగింపవచ్చు నని రూటరు దెలుపుచున్నాడు. హిందెనుబర్గుపంక్తి యైనను, ప్రస్తుత పరిస్థితులలో, అభేద్యమని చెప్పట అతిసాహసముగ నుండును. జర్మను బలముల సంఖ్య క్షీణించుచున్నది. పూర్వపు నిరోధమును శత్రువు లిప్పుడు చూపలేకున్నారు. హిందెనుబర్గుపంక్తిని చెదరగొట్టుట, వ్యయక్రయాసలతో గూడుకొన్న దయినను, ఛాక్కుసేనాని దీనిని సాధింపక విడువడు. హిందెనుబర్గుపంక్తిని సమీపించి, దానిపై మిత్రమండలి విజృంభణము సాగించు చున్నది.

ఈపంక్తి చెదరుచో, జర్మనుల అపజయము చేకూరి నలులనే ఎంచవచ్చును. ఫ్రెంచి, ఆంగ్లేయ సైనికుల ప్రయత్నము లీ వంక గొనసాగుచుండ, అమెరికనులు జర్మనుదేశపు సరిహద్దులను సమీపించి, శత్రువులను వారి దేశమునందే యోడింపజూచుచున్నారు.

సంగ్రామపరిస్థితు లన్నియు మిత్రమండలి కనుకూలముగ నున్న సమయము జూచికొని, ఆస్ట్రేలియనులు సంధి యవస్థానమును తిరిగి యారంభించిరి. ఆస్ట్రేలియను సంధి ప్రకటనము వెలువడుటకు, జర్మనుల ప్రోద్బలమే కారణమని స్పష్టమయినది. ఇప్పుడయినను, శత్రువులు తమ వరతులను వెల్లడింపక, తటస్థదేశములలో నెల్లరు జేరి ప్రాతిపదికను గూర్చి చర్చజేయవలయునని, ప్రకటించుట విచిత్రముగ నున్నది. 1916-వ సంవత్సరమున తాము సంధి కై ఆహ్వాన మంపితిమనియు, మిత్రమండలివారి యాహ్వానమును నిరాకరించి రనియు, ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు. నిజ మారనిన, ఆస్ట్రేలియనులు జర్మను విజయముల గూర్చి గర్వోక్తుల బలుకుట దప్ప, ఆ సంవత్సరమున ఏ రైట్టి వరతులను ప్రకటించియుండలేదు. జర్మను లిప్పుడు బెల్జియమును విడిచెదమని తెలుపుచున్నను, మిగిలిన స్వల్పరాష్ట్రముల గూర్చి సదభిప్రాయము దెలుపుటలేదు. బాల్బరుగారు దెలిపినటుల, ఆస్ట్రేలియను సంధి ప్రయత్నము, మిత్రమండలియందు విభేదముల గలిగించుట కుద్దేశింపబడినది. అందుచే, ఆంగ్లదేశపత్రిక లీ సూచనను నిరాకరించి నవి. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాధ్యక్షులుగ విల్సను గారు, ఈ సూచనలను మొదలంట తిరస్కరించిరి. శత్రువులు సంధి గోరుచో, విల్సనుగారు ప్రచురించిన, 14 వరతులను అంగీకరించెదమని తెలుపవలయును. మిత్రమండలి వారెప్పుడు యోచించెదరు. శత్రువు లీ తరుణమున, మిత్రమండలి వారి దృఢసంకల్పమును సడలించ జేసెడి ప్రయత్నములు, సఫలము గాంచనేరవు. అమెరికావారు సంధివరతుల గూర్చి యిదివరకే నిష్కర్షగ దెలిపిరి. మిత్రమండలి వారిలో మిగిలినవారును, తమ వరతుల నలులనే స్పష్టముగ వెల్లిబుచ్చవలయునని, టైము పత్రిక హెచ్చరించుచున్నది. ఏలనన, సంగ్రామ పూర్వాము విషయములో మిత్రమండలి వారెల్లరును ఏక సంకల్పముతో నెటుల ప్రవర్తించుచున్నారో, సంధివరతుల విషయములో గూడ నేకాభిప్రాయమును వెల్లడింపవలసి యుండును. లేనియెడల, శత్రువులు మిత్రభేదము గల్పించి, బెల్జియము మొదలగు రాష్ట్రములను మోసపుచ్చవచ్చును. బ్రిటీషు లేబరుమహాసభాపసంఘమువారు, ఆస్ట్రేలియను సంధి ప్రకటనము విషయమై తమ యభిప్రాయమును ప్రకటించిరి. విల్సనుగారు వెల్లడించిన పదునాల్గువరతుల సంగీకరించుచు, మిత్రమండలివారు సంయుక్త ప్రకటనము నొకదానిని వెల్లడింపవలయునని, యీ సంఘమువారు నివేదించిరి. లేబరు మహాసభ వారి యభిప్రాయము నామోదించిరి, తెలియుచున్నది. సంగ్రామ ప్రక్రమము సంతను గమనించిన, అన్నిరంగములందును మిత్రమండలివారి విజయ మవిచ్ఛిన్నముగ కొనసాగు చున్నది. శత్రు విచ్ఛిన్నము త్వరలో సఫలమగు నను సూచనలు పొడగట్టుచున్నవి. ఇక్కార్యము చేకూరిన వెంటనే, ఫలక్రదమగు సంధి సిద్ధించి, స్వాతంత్ర్యధ్వజము శాశ్వతముగ స్థాపింపబడు ననుటకు సందియము లేదు.

కాంగ్రెసు రాయబారము

గౌరవనీయులగు పతులుగారు సామ్రాజ్య శాసన నిర్మాణసభలో, కాంగ్రెసు, మహమ్మదీయసంఘముల రాయబారు లాంగ్ల దేశమునకు వెడలుట కనుజ్ఞ యొసగవలెనని హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు యుద్ధమంత్రివర్గమువారికి నివేదింపవలెనని, తీర్మాన ముపపాదించెదరు. ఈ తీర్మానమును హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారుంగీకరించి, యుద్ధమంత్రివర్గము వారికి ప్రజాభిప్రాయమును దృఢముగ తెలిపెదరని విశ్వసించుచున్నారము. యుద్ధ మంత్రివర్గమువారు తిలకు రాయబారమును నిషేధించుటచేతను, ప్రజాశయ క్రతికూలురగు డాక్టరు నాయరుగారి నాంగ్ల దేశమున శిట్టివరతులు లేకుండ వెడలనిచ్చుటచేతను, ప్రజలలో అసంతృప్తి విశేషముగ ప్రబలియుండెను. పిమ్మట తిలకుగారు స్వవిషయము కొరకై, ఆంగ్ల దేశమునకు వెడలవచ్చునని, యుద్ధ సభవారింగీకరించినను వారా దేశములో రాజకీయోపన్యాసముల నీయగూడదని, నిషేధించిరి. కాని డాక్టరు నాయరుగారిపై విధింపబడిన నిషేధము పిమ్మట తొలగింపబడెను. తిలకుగారిపై విధింపబడిన నిషేధము గూర్చి వారాంగ్ల దేశము జేరిన పిమ్మట ఆలోచింపబడునని ప్రచురింపబడెను. ఇంకను కాంగ్రెసు రాయబారములు వెడలగూడదని నిషేధాజ్ఞ తొలగింప బడలేదు. సంస్కరణవిధాన ప్రచురణ సమయమున, భారతీయ ప్రముఖు లెవరును ఆంగ్లదేశమునందు లేకుండుటచే, భారతీయుల యభిప్రాయములు వ్యక్తీకరింపబడుట లేదు. ఒకవంక సిడెహాం వర్గము వారికిని, వేరొకవంక సంస్కరణవిధానము నంగీకరించెడి వారికిని మాత్రమే, చర్చబడుచున్నది. ఉభయములు సమాధాన పడు సూచనలు గాన్పించుచున్నవి. సిడెహాము వర్గమువారు, మిలివాదులగు భారతీయు లంగీకరించుటకు వీలగు విధానము నొకదానిని తయారు జేసిరని, మైమ్మ అఫ్ ఇండియా లండను విలేజరి వ్రాయుచున్నాడు. దీనినిబట్టి సిడెహాముపక్షము వారు మాంటాగూ విధానమును సంకుచితపరచి, ఎల్లరచే నంగీకరింపజేయు ప్రయత్నించుచున్నారని స్పష్ట మగుచున్నది. అందుచే కాంగ్రెసు ప్రతినిధు లీ తరుణమున ప్రజాశయముల నాంగ్ల దేశమున వ్యక్తపరుపవలసి యున్నది. వారిపై గల నిషేధాజ్ఞను యుద్ధమంత్రివర్గమువారు దొలగించి తీరవలయునని హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు పట్టుదల జాపవలయును. నిషేధాజ్ఞ తొలగజేసి, ప్రజలలో వ్యాపించిన అసంతృప్తి మరింత హెచ్చి తీరును. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు పతులుగారి తీర్మానము నంగీకరించి, కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు వెడలుటకు తగిన సౌకర్యముల సమకూర్చెదరు గాక!

కపర్డిగారి తీర్మానము: అసానీయేతుడు ప్రెస్సువారి పారబాటు

కపర్డిగారు వార్తాపత్రికా శాసన ఫలితముల గూర్చి విచారించుట కొక సంఘము నేర్పాటు జేయవలయు నను తీర్మాన మంగీకరింపబడినటుల అసానీయేతుడు ప్రెస్సువారు నిన్నటిదినము తంత్రి వార్త సంపీయుండిరి. ఈ వార్త సత్యము గాదని, వీరు నేడు మా కిటుల వ్రాసిరి:

“కపర్డిగారి తీర్మానము గూర్చి నిన్నటిదినము సిమ్లానుండి పంపబడిన తీర్మానములో నీ క్రింది సవరణ గావింప గోరెదము:—37 మంది తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ వ్రాటునిచ్చిరి. 15 మంది తీర్మానమున కనుకూలముగ వ్రాటునిచ్చిరి. అందుచే తీర్మాన మోడిపోయెను.” ఇంతటి ముఖ్యముగు విషయములో, అసానీయేతుడు ప్రెస్సువారు పారబాటుగు తంత్రివార్త సంపుట చోద్యము. మద్రాసులో నున్న ఈ ప్రెస్సువారి ప్రతినిధి ఈ ప్రమాద మేల గలిగెనో చెలువ లే కున్నాడు. ఈ తీర్మాన మోడిపోయెనని విచారించ నవసరము లేదు. మేము నిన్నటిదినము తెలిపినటుల విచారణసంఘములు ప్రజాభీష్టములకు చేయూత నొసగుటకు బదులు, విఘ్నకారణములుగ పరిణమించుట అనుభవైక వేద్య మగుచున్నది. అందుచే, ప్రాథమిక స్వత్వ సంరక్షణము గూర్చి పార్లమెంటు సభవారు శాసనము గావింపవలయునని కాంగ్రెసుసభవారు చేసిన తీర్మానమునే, భారతీయు లాధారము జేసికొనవలయును. అట్టి ప్రకటన మత్వసంసరమని, కాంగ్రెసు ప్రతినిధు లాంగ్ల దేశములో రూఢిపరుపవలెను. జన్మస్వాతంత్ర్యములు రక్షింపబడునని, అభయమొసగబడెనేని, నిర్బంధశాసన ప్రయోగమున కామీద తావుండ నేరదు. అన్ని నిర్బంధశాసనములతో బాటు, పత్రికా శాసనముగూడ తొలగింపబడి, స్వపరిపాలనముతో బాటు సుపరిపాలనము గూడ ప్రజలనుభవించుటకు సాధ్యపడును.

దేశీయనాకానిర్మాణము

హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు, దేశోపయోగము కొరకగు దేశీయనాకలను నిర్మించుచున్నారు. బొంబాయి అను నొక మున్యుందు తయారయి, పశ్చిమ తీరమునం దుపయోగింపబడును. బాయిలరు, యింజనులు దప్ప, మిగిలిన పరికరములన్నియు హిందూదేశములో తయారగు సామానులతోనే నిర్మింపబడినవి. కలకత్తా అను నొక యిదివరకే తయారయినది. దేశీయ నాకానిర్మాణ మితరుణమున, ఆరంభమగుట శుభ సూచకము. యుద్ధాంతములోపల, స్వదేశీ పరిశ్రమాభివృద్ధికి తగిన ప్రోత్సాహము గలుగునని యూహించెదము.

యుద్ధములము

యుద్ధములము విషయమై మద్రాసు తన తృతీయస్థానమును బోగొట్టు కొనుటయే గాక, పంజాబు, సంయుక్తరాష్ట్రముల కంటె వెనుకబడినటుల తెలియుచున్నది. ఎంగ, బొంబాయి, రాష్ట్రములతో సరి సమానస్థాన మాక్రమింపవలసిన, మద్రాసు రాజధాని విధవస్థాన మాక్రమించుట గౌరవప్రదము కానేరదు. చెన్నరాజధాని మరి యొకమారు ప్రబల ప్రయత్నముల గావించి, తృతీయస్థాన మాక్రమించును గాక యని కోరుచున్నారము.

కాంగ్రెసుసభాధ్యక్షుడు: ఆంధ్రరాష్ట్రీయసంఘము

శ్రీ శ్రీ కాంగ్రెసునకు తిలకుగారు సభాధ్యక్షులుగ నుండవలయునని అనేక రాష్ట్రములు తమ యామోదమును చివరపర్యాయము తెలిపినవి. ఆంధ్రరాష్ట్రీయసంఘము వారెట్టి యభిప్రాయ మిచ్చి రని, పలువురు మాకు వ్రాయుచున్నారు. అందుచే రాష్ట్రీయసంఘమువారిపై నెమ్మ కొనిరో, కార్యదర్శిగారు ప్రకటించుట భావ్యము.

చెన్నపురాంధ్రసభ విద్యాశాఖ.

(18-వ తేదీ యుపన్యాసము)

చేమకరపు రామదాసు పతులుగారు పురాణం నాగభూషణం పతులుగారి యధ్యక్షతన కాశిదాసు కవిత్వములోని సాంఘికాదర్శములను గూర్చి యుపన్యాసించిరి. పంతులుగారు తమ యుపన్యాసపు బారంభమునందు తాము ఈవిషయమున బ్రత్యక్షము శిరస్సాచుగ్రీ సమీరిముగా నుపన్యాసించ నకాగము లేకున్నను త్వరలో వాచిషయమును గురించి పెద్ద వ్యాసమును వ్రాయఁదలచి యాత్మం దిచ్చట నొక కొన్నివిషయముల నుపన్యాసించుచు చెప్పిరి.

పిమ్మట కాశిదాసుని కవిత్వమునకు ఘనత రాదగిన కారణములను, ఆకాలములందలి స్త్రీవిద్య స్త్రీస్వాతంత్ర్యము అతిథిపూజ మున్నగువాని విషయములు ప్రస్తుత పరిస్థితులకు అనుకూలముగ గూర్చబడియున్నవని యనేక విషయముల నుపన్యాసించిరి. తరువాత సగ్రాసవాధిపతిగారు కాశిదాసుని కవిత్వమున సాంఘికాదర్శములయందును తమకుగల యభిరుచిని వెల్లడించిరి.

(19-వ తేదీ యుపన్యాసము.)

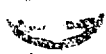
మల్లాది రామకృష్ణ సోమయాజులుగారు కోపల్లె కృష్ణారావుగారి యాధిపత్యముపై వేదప్రామాణ్యము నుపన్యాసించిరి. సోమయాజులుగారు వేదములను ప్రమాణములుగా గ్రహించెడి యార్యుల మతమును నిరూపించుటకంటెను అప్రమాణములకు వారి వాదమును నిరూపించి ఖండించినవో పరిశుష్ట వ్యాఖ్యము ననుసరించి వేదమునకు ప్రామాణ్యమును నిరూపించినట్లు లగునని కనక వేదము అప్రమాణము లను వాద్య జైనుల మత సిద్ధాంతముల నుపన్యాసించి తత్ఫలపూర్వకముగా వేదములకు ప్రమాణత్వమును దృఢపఱచుచున్నది యుపక్రమించి యుపన్యాసించిరి. వేదముల సప్రమాణము లను బుద్ధజేవుడు కూడ విష్ణుని దశావతారములలో నేల జేర్చబడినది వారు కంకించి కొని లోకులను అనగా స్వపర తారతమ్య భావము లేకయే యజ్ఞాదుల చేయకలయునని కోరుకొని అవివేక ప్రజలను కందనచేయుటకును ఆర్యుల నుద్ధరించుటకును బుద్ధుని దశావతారములలో జేర్చబడునని చెప్పిరి. ఈ యుపన్యాసమునకు సోమయాజులుగారు వేదమును ప్రమాణీకరించుటలో తార్కికమతము నవలంబించి ప్రతిష్ఠాజ్ఞానమాసభ్యము అను మూడుప్రమాణములను వైకౌని నిరూపించిరి. తరువాత సగ్రాసవాధిపతిగారి సమాచితసంభాషణలతో సభ ముగిసెను.

(20-వ తేదీ యుపన్యాసము)

అల్లాది మహాశేఖరాస్త్రిగారు పేరి నారాయణమూర్తి పంతులుగారి యధ్యక్షతక్రింద నిన్న సాయంత్రము సభాధివన మందు మన యాచార కర్మసారములను గూర్చి చాలనేమి ఉపన్యాసించిరి. ఇట్లుటి వర్ణ భేదములు కొంతవఱకు సడల వలెననియు యుక్తమనురాని వారి వివాహముల నుచితముల నియు ప్రమాణపూర్వకముగా వాదించబడెను. అగ్రాసవాధి పతులు ఉపన్యాసములతో కేక్కిరించి పోతువాడ పూర్వకమైన తమ ప్రసంగాలతో సభ్యుల శాసనదటబడిరి. వందన సమగ్నములతో సభ సమాప్త మయ్యెను.

చతురకపు బట్టల సరఫరాకు గూర్చి 4-వ తేదీని సామ్రాజ్యశాసనసభయందు చర్చ జరిగినది. వీదలకు కలయు గుడ్డ లెంతవరకు కావలయునో, ఏరకములు కావలయునో యను విషయముల పన్నిటిని పరిష్కరించుటకు కంట్రోలరుకు అధికార ముండును. హిందూదేశముందున్న మిల్లుల పన్నిటిని తనికీ జేసి చతురకపు బట్టలను నేయించుటకు అధికారము గూడ గలదని మా. సర్. బార్ని బార్నిముగారు తెల్పిరి. అన్ని రాష్ట్రములవారును కలసి బొంబాయిలో సమావేశమై ఆయా రాష్ట్రముల ప్రతినిధులు అందరును కలసి ఎంత సరకు కావలయునో ఏరకము కావలయునో యాచించి తీర్మానింపవలయునని సూచింపబడినది. ఈవారము బుధ గురువారముల వాడు పెక్కిపేరియటులో ప్రభుత్వప్రతినిధులందరును సమావేశమై, ఇందలి సంగతులు అతిరసహాస్యముగ నుంచబడినవి. సభ్యులకు తక్కువైనవారి కెరికిని తెలియదు. ఈసభకు వర్తక సంఘమువారు చాలమంది వచ్చిరి. ఈ సభకు అధ్యక్షుడగు జోయిగుగారు 19-వ తేదీ మధ్యాహ్నము సిమ్లాకు జేరినది. ఈసభయందు అందరును వికమత్వముతో ప్రకటించిరి తెలియుచున్నది.

రోపామహానంగము

ఆంగ్లము

ఆస్ట్రేలియాగరి సంధి ఆహ్వానము.

పరానువారి యభిప్రాయములు.

లండను, సెప్టెంబరు 17:—పాస్టియనుండి సంధినిగూర్చి ఇట్లు తలచినవచ్చినది:—జర్మనులు తమ యవస్థాందమున విధి అమలనోరకులగుటచే సంధియుగ్యమును విధిలేక పూనుకొన వలసివచ్చినది. దీనినిచూచు మిత్రమండలివారి యభిప్రాయము ఎల్లరుకు సుస్పష్టము. పరానువారి పాడుజేసిన వారందరను శిక్షితులుకావలయును. పూర్వమున్న దేశములన్నియు మరల వశముగావలయును. ఇకయు దెన్నమును ఇట్టిదౌర్జన్యము జరుగకుండగ శత్రువు లభయమాస్త్ర మీ రుచలయును. సంధి వాంఛగలసందేశము బూటకముతో గూడుకొన్నది. దీనియందు భయము, మోసము ప్రతిబింబించుచున్నది. ఒకమూల సంధి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి మరల సార్వభౌమమై వాడి వి సల్పము నేయున్నారు.

లీ జర్మనులు:— సంధిమాచన లన్నియు శత్రువుల బలహీనతకు తెలియబడుచున్నవి. మిత్రమండలివారే సంధివగతులను నియమించిన జర్మనులు ఓడిపోయిన ప్రజలకు నష్టము కలుగగలదు.

హేములై బరు:— ఈ సంధిమాచనలను మేము అంగీకరించము. మా సైన్యములు జనుకర్ముగ శత్రువులను పారదోలుచున్నవి. శత్రువులు తమ ఆయుధములను నేలవైచుటకు మనము అంగీకరించరాదు.

హెటిన్ హ్యూరిస్:— ఈ సంధిమాచనలచే మోసపోవు వారెవరును లేరు.

ఎక్స్లెయియార్:— జర్మను మిత్రులకు ఇట్టి నష్టములు కలుగుచున్నపుడు మనము సంధిమాచనలను సమ్మతించుట సహజము గాదు.

డివి టెట్ జర్మను:— వసంతముకుపుల్ల ప్రకటించిన వానికిని ప్రస్తుత ప్రకటనమునకును చాల వ్యత్యాసము కలదు. ఆస్ట్రేలియా ఇప్పుడు స్థలపరీక్ష చేయుచున్నది. ఈ సమయమున ఆస్ట్రేలియాను విధిలైతేని జర్మనులు వీరితో తమ సంబంధమును త్రెంపుకొనెదరు.

మాట్టిక్. ఇట్టి పరిహాసపు సంధిమాచనలచే మనము మోసపోవలయు.

లండన్, సెప్టెంబరు 18:— ప్రాంతలై బరు తప్ప తక్కిన సాంఘికపత్రికలన్నియు ఈ సంధినిచూచు మానము వహించింది. ప్రాంతలై బరు పత్రిక ఈమాచనల నెంతమాత్రమంగీకరించరాదని స్పష్టముగ తెలుపుచున్నది.

హేలండు పత్రికలు

లండన్, సెప్టెంబరు 17:—ఆస్ట్రేలియనుల సంధి సందేశము ఫలించునోరకు. జర్మను మిత్రులు సంధినికై తొందరపడుచుండుటచే ఈ ప్రకటనముకు వెలువరించియుండును.

జర్మనుల యభిప్రాయము

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—తమ యుద్ధేత్యము నెరవేరునా లేదా యనిచింతతో ఆస్ట్రేలియనులు ఈ ప్రకటనమును గావించి నందులకు జర్మనులు అచ్చెరువొందుచున్నారు.

లింగల్ వాసిస్ట్ బ్యాటంగు:—స్వతంత్రించి ఆస్ట్రేలియను లీయపాయకరమగు ప్రకటనము గావించినందులకు వారే ఉత్తరవాదులు కావలయును.

బెర్లయినరుట్యాగిట్టాటు:—ఈ ప్రకటనముచే మిత్రమండలివారు మరింత ఎక్కువ ప్రయత్నమును జేయగల్గుదురు.

వార్వర్త్సు:— జర్మనులు ఆస్ట్రేలియాకు తోడ్పడవలయును. జర్మనులు సర్వసాధారణముగ దీని నంగీకరించెదరు.

నార్మాటిచి ఆర్లీమిక్ బ్యాటంగు:— ఆస్ట్రేలియా హంగరివారి సందేశమున జర్మనులు సంతోష పూర్వముగ తోడ్పడెదరు.

ఇటలీవారి భావము.

రోం-సెప్టెంబరు 17:—ఆస్ట్రేలియను సంధిమాచన అధికారుల ద్వారా ఇటలీవారికి రాకున్నను ఇటలీవారు తమభావమును ప్రకటించి నిమ్నీయోజనమును సంధిప్రస్తావన గావించుటకు ఈ మాచన కోరుచున్నదని తెలిపిరి. ఆస్ట్రేలియను జర్మనుప్రముఖుల ఇటీవలి ప్రకటనములు (బుకారెస్టు ప్రెస్టెలిటో వక్కు సంఘటన దేశాక్రమణవిషయములు తప్ప సంధి అసంభవమగునట్లు చేసినవి.మిత్రమండలియు నైటెడ్ వేట్సు ఇటలీ

యనుల ఆశయములను ఆస్ట్రేలియను ప్రభుత్వమునా రంగీకరింప నంతవఱకు ఇటలీవారు స్వాతంత్ర్యస్వాధీనముల పక్షమున కాశ్వతసంధి వదురువఱకు సోరుపజుచును.

సంధి సూచనలు.

లండను సెప్టెంబరు 19:—సంధి సూచనలను గూర్చి హిందెనుబర్గు గారు నేనలకు తెలియజేసిరి. యుద్ధము నిలుపబడదు గాని జర్మనులు సంధికి విముఖులుగారనట స్పష్టము అని వ్రాయబడెను. శత్రువులను మాపుమానెదమను దంభోత్తరేమియును లేవు. స్వదేశ సంరక్షణావశ్యకత తెలుపబడినది. ఇది వరకు మిత్రమండలివారు జర్మనుల సూచనలను నిరసించి రని గూడ వ్రాయబడెను.

నూలువడకు వారి సమ్మెకట్టు.

లాయిడు జార్జి గారి ప్రార్థన.

లండను, సెప్టెంబరు 17:—లాయిడు జార్జి గారు నూలు వడకు సంఘమునకు ఒక ఉత్తరమును బంపిరి. యుద్ధమున పని చేయుచున్న వారియెడ నడువలచి మఱల పనియందు ప్రవేశించి వివాదవిషయములను ప్రభుత్వమువారికి వదిలిపెట్టవలె నని లాయిడు జార్జి గారు సమ్మెకట్టు కట్టినవారిని ప్రార్థించిరి. ప్రభుత్వమువారు తక్షణము ఒక విచారణసంఘమును నియమించి వారణ జరిగింతురనియు వారు వ్రాసిరి. వైసంఘము వారి మహాసభా సందర్భమును గూర్చి వ్యాపార సంఘము వారును కార్మికమండలిగారును వారును నేటిదినము వైసంఘపు సభను జరిపిరి. రేపటిదినము సంఘప్రతినిధులు మా సైన్యరసంధి సమావేశమై లాయిడు జార్జి గారి విజ్ఞాపనను చర్చించెదరు.

బ్రిటిషుస్ట్రీ మరు మునుగుట.

లండను, సెప్టెంబరు 19:— ఈనెల 12-వ తేదీని ఒక జర్మను ఆంతర్జామి ఒకసాముఖ బ్రిటిషువారికి టూల్స్ డోతో కొట్టియుంచినది. 8 గురువ్యాధులును 25 గురు వాణిజ్య వానికులును ఇతరులు 25 గురును కనపడుట తేదీని నాకాదశము వారు తెలిపి.

జర్మనులు బెల్జియమువారికి చేసిన సంధిసూచన.

లండను, సెప్టెంబరు 19:—జర్మను తవరిద్వారా బెల్జియమువారికి సంధిరాయబార మంపిరో తెలియలేదు. దీనినిబట్టియు ఆస్ట్రేలియాజర్మనీసంధి అవస్థాందము విధలనుగుటను బట్టియు సాంగ్రామిక సంయోగముకల రాజకీయసంయోగమునుగూడ నేర్పరుపదగునని కొందరు రాజనీతిజ్ఞులు నూచించిరి. జర్మనులు మరల పెద్దఎత్తున తలపడెదమవును. ఆస్ట్రేలియావారికి శత్రుత్వ తర మిచ్చుట అనవసర మని కొందరు తలంచుచున్నారు. ఈ విషయమున నభిప్రాయభేదము కలిగియున్నదిగాన నెందులకును మిత్రమండలి రాజకీయ సంఘముండుట అనవసరమని చెప్పవచ్చును. అట్లేర్పడినచో మిత్రమండలి వారు తమ సంధి వరకులకు నిర్ధారణముగా నిరూపింపగలుగుదురు. అది వెంటనే జరుగవలసినదిగా నున్నదని వైస్సు పత్రిక వ్రాసినది. ఆస్ట్రేలియావారి సంధివరకులనుగూర్చి వైస్సీ డెంటు విల్సన్ గారి 14 నియమములను స్థిరపరుచుచు మిత్రమండలివారందరును తమ భావములను స్పష్టపరుపవలెనని కార్మిక సంఘమువారు తీర్మానించిరి.

డి. ఎస్. ఓ. బిరుదము.

లండను, సెప్టెంబరు 18:— రెస్టి నెంటు కల్లులు ఇ. ఏ. కెటెలువలు (ఇండియా సేన) గారికి డి. ఎస్. ఓ. బిరుద మియ్యబడినది. ఆపత్కాలమున నిరదధికారుల ఆజ్ఞానుసార మొకపటాలమును సమకూర్చుకొని యొకతావున శత్రువులను 2 దినములు నిరోధించెను. పిమ్మటతనికి సహాయమంపబడినది.

మరణము.

లండను, సెప్టెంబరు 19:—రణరంగమున అల్లెగొండకు ధనుగాడ మృతి నొందిరి.

ప్రాము

డెవినికాసేనాని పురోగమనము.

లండను, సెప్టెంబరు 18:— పరాను శిబిరములనుండి రూటరుని తేఖడు దిట్లు తలచినంతసాదు.— ఉత్తరముందున్న బ్రిటిషు సైన్యములతో డెవినికాసేనాని నెంటుక్వింటినువైపున ముందుకేగుచు నేయున్నాను. హిందెబర్గు పంక్తియెదుట కొన్ని వందల గజములదూరమున జర్మనులు డెవినికాసేనాని ప్రబలముగ నెదుర్కొనిరి. కాల్పులములు వెక్కు మరఫిరంగులతో మాపురోగమనము నరికట్ట ప్రయత్నించినవి. కాని వ్యర్థమయ్యెను. పరానువారు విశేషవైపుణ్యముతో ముందు కేగుచున్నారు. వీరు నెంటుక్వింటిను పల్లెలకు రెండుమైళ్ళదూరములో నున్నారు. రణరంగమున తమ ప్రాతకంఠకములను చాలవరకు వశపఱచుకొనిరి.

ఎయిక్స్ లాభా మెలలో జర్మను సైనికులు చాలమంది 18 ఏండ్ల ప్రాయముగలవారు రణరంగమునకు బోవుమార్గమున తిరుగబాటా: చ్చినని లీనునోవిలును పత్రిక తెలుపుచున్నది 8 గురు చంపబడిరి. మరకొందరు తుతగాతులైరి. వీ రందరును వైలుబండిలోనికి గొంపోబడిరి. వీరు కిక్కిరింపుచు పాపాలను పాటవైచిరి.

బ్రిటిషువారు హిక్ డెక్ బర్గుపంక్తిని సమీపించుట.

లండను, సెప్టెంబరు 19:—(సాయం 6-15 గం) ఇంత వరకు 8000 మంది శత్రువులు బ్రిటిషువారివశమైరి. గోడ్డికోర్టు-హాల్లు రణముఖమందున్న మరఫిరంగులగుడ వీరివశమైనవి. ఏవైపుజూచినను వీరికిని హిక్ డెక్ బర్గుపంక్తికిని 2 మైళ్ళ దూరముకంటె ఎక్కువలేదు.

బ్రిటిషు పిజయ విమర్శన.

లండన్, సెప్టెంబరు 19:—బ్రిటిషు శిబిరములనుండి రూటరు వితేఖడు డిట్లు తెలుపుచున్నారు:—నిన్న సూర్యాస్తమయమువరకు 8 వేల మంది బ్రిటిషువారితో జిక్కిరి. ఇందులూ వందలకొలది ఉద్యోగస్థులకూడగలరు. ఒక్క 4 వస్త్ర స్యముఖముననే 11 పటాలములు గుర్తించబడినవి. వాముఖాగమందున్న సైన్యము పూర్తిగ పాట్టిఫిరంగులను 11 యుద్ధ ఫిరంగులను, అనేకమగు కండకపు ఫిరంగులను, మరఫిరంగులను, రణసానుగ్రని బట్టుకొనినది. పట్టుకడిన సామానుకంటె ఈవిజయము చాల లాభకరమైనది. హిక్ డెంబర్గు పంక్తి మూడుభాగమును సంపాదించుటయే మా ముఖ్యోద్దేశ్యము. ఇదిపూర్తిగ నెరవేరినది. 8 గంటల గుసరికి బెల్జియను బెల్జికోర్టులను బట్టుకొంటిమి. హిండిక్ బర్గు పంక్తికి 50 గజములు లోపుగల దూరము నున్న స్థానములయందు ప్రవేశించితిమి. ఉత్తరమున నిరోధ మతి తీవ్రముగ నున్నది. గాచీ అడవి, ఎఫీదగ్గర దీర్ఘముగను తీవ్రముగను యుద్ధము జరిగినది. బెర్లయినరుటకు పడమరగ మా కోఫ్సు దళములు శత్రువులను పరాజితులగా జేసెను.

టాంకుబండ్ల సాహసము, ఉపాయము.

టాంకుబండ్లు అమిత సాయ మొనర్చినవి. ఒక్క గుండును గూడ కాల్పుకుండగ నె తమ పనిని అవి నెరవేర్చుకొనినవి. అవి సంచరించు ప్రదేశే మెలయు సాకార్యముగ నుండెను.

18 మైళ్ళరంగము

పటాలములతో పోడి గోడ్డికోర్టు సోమియథ్య 4000 గజములవరకు ముందు కేగినారము. దీనిచే శత్రువులు తమ మూలబలములను క్రొత్తగ వినియోగించవలసి వచ్చెను.

12-వ జర్మను పటాలాధికారి హాక్ భూలో ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:— బ్రిటిషు సైనికులు మన సైన్యములకంటె ఎక్కువ ఘనముగ పోరుచున్నారు. మాస్టలముల నన్నిటిని నిలబెట్టుకొంటిమి. 6 పటాలములతో హాల్లియకోర్టుకు ఆగ్నేయముగ గతరాత్రి శత్రువులు ప్రతియుద్ధము సల్పిరి కాని పూర్తిగ పరాజితులైరి. విల్లర్స్సుగు స్లెయిలోగూడ వీరి కీ గతే సంధిం చినది. హిందెబర్గు పంక్తిదగ్గరనున్న వేగు స్థానమును ముట్టుడించుచు ఆస్ట్రేలియనులు 842 మంది శత్రువులను బట్టుకొనిరి

శత్రువులు మిత్రమండలివిజయము నంగీకరించుట.

లండన్, సెప్టెంబరు 19:—జర్మను వాయువార్త లిట్లు తెలుపుచున్నవి:—హాల్లికోర్టు అడవినుండి సోమి వరకు విశాలరంగమున బ్రిటిషు పరాను సైన్యములు ముట్టుడించినవి. ప్రతియుద్ధములు గూడ జరుగుచున్నవి. హాల్లికోర్టు ఎమిగ్నిను కాల్పు వ్యభ్య నున్న మధ్యప్రదేశమున మన శత్రువులు చొరబడిరి. తక్కినవోట్ల యుద్ధ మేమియు ఫలవంతముగ లేదు.

కాశీమహిమ చరిత్ర భాద్రపద బిగ శనివారము

లండన్, సెప్టెంబరు 19:—(సాయం 8-10) పరమేశ్వరీకల ఇల్లు తెలుపుచున్నది:—సెంట్రాల్ క్రిమినల్ కోర్టులో మేము ముందు కేసును సేయవలసియున్నది. కాంత్రెస్కోవ్ లో శత్రువులు మొండిచొరల తేసి పోరు సలబుచున్నాడు. తమ స్థానములను శత్రువు లిచట తమంతట తామే సంరక్షించుకొనుచున్నారని. ఈ ప్రదేశమున మేము చొరబడినారము. ఎమునుకు త్రరముగ శత్రువుల పోరు భయంకరముగ జరిగినది. మొయిలీ పాలము దగ్గర శత్రువులు భీకరముగ ప్రతిఘటనమును సలిపిరి. కాని వ్యర్థమైరి. మాస్థానముల నన్నిటిని నిల బెట్టుకొన్నారము. శత్రువులవై బడి వారికి గొప్పనష్టములను కలుగజేసినారము. మాస్థానములకు ఈ భాగ్యముగ వెస్టింగ్ మును శత్రువులు యుద్ధమును సల్పిరి. కాని వారు మా పంక్తిని సమీపించక పూర్వమే శత్రువుల యుద్ధమును ప్రతిహత మొనర్చితిమి. మూగము శిఖరములందు శత్రువు లొసరిన ముట్టగులను వ్యర్థము జేసితిమి.

శత్రువుల భయంకర ముట్టగులు.

లండన్, సెప్టెంబరు 19:—(సాయం 8-15) బ్రిటిషు ప్రతికల ఇల్లు తెలుపుచున్నది:—రణరంగమున ఉత్తరభాగమున నిన్న మధ్యాహ్నము శత్రువులు భీకరముగ తమ ఫిరంగులతో దారుణముగ పోరు సల్పిరి. పంత్లయం దున్న పటాలములపై దూరశ్రవణ యంత్రముల సౌకర్యములన్నియు భయంకరముగా నవి. ఉత్తర భాగమున ప్రెస్నాల్లు ముట్టగుల సాయంకాలము 5 గంటలకు శత్రువులు వికారరణరంగమున ప్రబలముగ శత్రుకాల్యములు తలపడినవి. అన్ని స్థలములందును శత్రువులను మా ప్రెస్నాల్లుముల పరాజితులుగ జేసి, గొప్పనష్టములను కలుగజేసెను. మొయిలిన్స్ కు త్రరముగ మరల శత్రువులు ముట్టడిసల్పిరి. ఈ పర్యాయము గూడ శత్రువులు పరాజితులైరి. గొప్ప నష్టములు గూడ వారికి గల్గినవి. కొన్ని ప్రదేశములందు శత్రువులు మా కందకములను సమీపించి లోపల ప్రవేశించిరి. కాని మా సేనలు వారివైబడి ప్రతియుద్ధ మొనర్చి వారి నోడించె. మా పంక్తిని మరల భద్రముగ నేర్పుచుకొంటిమి. చాలమంది శత్రువులను బందీలుగ గొంటిమి. ముట్టడింపబడిన రణరంగముననున్న మాస్థానములందును జర్మనుకములు పారలించుండెను. గోజీకోర్టు దక్షిణముగ సాయంత్రము రాత్రియు బ్రిటిషు సైన్యములు బలకరముగ పోరుచునేయుండెను. హిందెంబర్గ పంక్తిదగ్గర నున్న వేగుస్థానములను ఆంగ్లేయ సైన్యములు సమీపించినవి. వాని వాయుసార్వభౌమ ఆస్థ్రేలియను పటాలములు రాత్రి 11 గంటలకు మరల ముట్టడిని ప్రారంభించెను. హిందెంబర్గ పంక్తిదగ్గర వేగుస్థానములను బట్టుకొనిరి. ఇరట ఘోరయుద్ధము జరిగినది. వెస్ట్మోండ్ శత్రువులను, మరఫిరంగులను వీర్యవశ మామెను. తమ రణరంగ మందున్న హిందెంబర్గ పంక్తిదగ్గరనున్న వేగుస్థానము లన్నియు వీరి స్వాధీనములో నున్నవి. ఇంకను ఉత్తరభాగ మందు బాసుపోయి, ఎఫీకి తూర్పుగ ఘోరయుద్ధము జరిగినది. తంపైరును వశపరచుకొంటిమి. శత్రువులు పట్టుదలతో సల్పిన ప్రతియుద్ధములను ప్రతిహత మొనర్చినారము. విల్లర్స్ గున్స్ యిను ప్రాంతమందు నిన్నటిరోజున వందలకొలది శత్రువులను బందీలుగ గొనిన 17 వ పటాలము గాచీ అడవిని వారల స్వాధీనము జేసికొనిరి. శత్రువులు విల్లర్స్ గున్స్ యిను తీవ్రముగ ముట్టడించి ప్రతియుద్ధ మొనర్చిరి. కాని గొప్ప నష్టముతో వానిని పారదోలితిమి. పగలు, సాయంత్రము శత్రువులు గాచీ అడవిలో ప్రవంధముగ ప్రతియుద్ధ మొనర్చిరి. కాని వ్యర్థమాయెను. స్టాయిగుస్టర్సు దక్షిణముగను, తూర్పు గను మేము యుద్ధము సల్పి విజయాలైతిమి. మాస్థానములను భద్రపరచుకొంటిమి.

బ్రిటిషు వైమానికుల యుద్ధము.

బ్రిటిషు ప్రతికల ఇల్లు తెలుపుచున్నది:—నిన్నటిరోజున శత్రువులు స్వల్పముగ పోరిరి. 4 శత్రువిమానములను నేల గుల్చినారము. 8 డింటిని కొరగాకుండగ క్రిందకు పూల్చితిమి, 4 బ్రిటిషు విమానములు కాన్పించుటలేదు. మరఫిరంగులతోను, బాంబులతోను శత్రువులను నురుమాడు మావేగు సైన్యములకు బ్రిటిషు వైమానికులు తోడ్పడిరి. 24 గంటలలో 16 టన్నుల బాంబులను బరపినారము. 16-వ తేదీని మావిమానవిధ్వంసక యంత్రములు శత్రువిమాన మొకదానిని నేలగుల్చినవి. మరఫిరంగులచే 17-వ తేదీని ఇంకో విమానమును నేలగుల్చిరి.

బ్రిటిషు విజయము.

లండన్, సెప్టెంబరు 19:—(సాయంత్రము 11-15) బ్రిటిషు ప్రతికల ఇల్లు తెలుపుచున్నది:—నిన్నటి మధ్యాహ్నము బ్రికాల్లుకు త్రరముగ శత్రువులు అతిభయంకరముగ పోరిరియు, వారికి అపారమగు నష్టములు కల్గినయు దృఢపడినది. ఎఫీకి ఆగ్నేయముగను, గోజీకోర్టు ముట్టగులను, నేకు యుద్ధము జరిగినది. ఇరట గాచీ అడవికి ఉత్తరముగ కొంత స్థలమును ఆక్రమించుకొంటిమి. తక్కిన రణరంగముల గూడ కొంత యుద్ధము జరిగినది. విటును దాటికి పడమరగ మాస్థానములను కొంచెము బలపరుచుకొన్నారము. మూచాఫీలుకు తూర్పుగను, వైవెగోంబై నున్నటల ఉత్తరముగ జరిగిన దాకులకు ప్రతిహత మొనర్చినారము. సెంట్రాల్ క్రిమినల్ ఈ భాగ్యముగ నిన్నటిదినము జరిగిన యుద్ధమున 10 వేల కంటె ఎక్కువమంది మాణిక్యి. 50 ఫిరంగులు గూడ మాణిక్యమైనవి.

సెంట్రాల్ క్రిమినల్ విజయము.

లండన్, సెప్టెంబరు 20:—మిత్రమండలి సేనలు విజయ సందేశమున నొకదాని మొకటి మించవలెనని ఆశోక్తానామతో పోరుచుండుట చాల ప్రశంసనీయు. సేనలు పరస్పర మభివందించుచుండుట జ్ఞాననీయు (వైబిడెంబు లిల్ల ను) వారు బాధ్య చక్రవర్తి గారికి తంతి వార్త సంపిరి.

జర్మనుల అవస్థానందము.

లండన్, సెప్టెంబరు 19:— జర్మనులు నిన్ను నేకు కత్యధికముగ నొసరించిన అనస్థానంధన విధానమును బట్టి మా ఏర్పాటులు వారి కేమియు తెలియకుండకున్న వరుట సత్యము దీనివలన మా నైకోగోళుల సాయకర్మము వినితమగుచున్నది. గోజీకోర్టు కుత్తరమున జరుగుచున్న వారు తలచిరిగాని దక్షిణమున జరుగుచున్న తలంపలేదుగాననే వారు మోకర్డుయొద్ద తలపడిరి. జరుగవలసినది జరిగినవిట్లు వారు ఏర్పాటులను మార్చుకొని హావినికోర్టు అడవికి తూర్పున తలపడిరి. గాడ్లు నిరోధించిరి. వ్రావుకు హావినికోర్టులవద్ద ముందుకు వచ్చిన జర్మను లందరును నాకులైరి. తలపడిన శత్రు సేనలో 100 కి 40 మంది వంతు న న కిం చి రి. 6 వ శత్రు సేన క్రొత్తగా నభ్యసరంగమునుండి వచ్చినది. 'విల్లర్స్ గున్స్' యుద్ధముయొద్ద 17-వ డివిజనుగూడ బాగుగా పోరినది. మన సైనికులు శిలానిగ్రహములలె కదలకుండ నిలిచిరి. శత్రువులు పటాలములు తలపడిరి. సర్వశాశన మైనది. నేకు ఎవేవిల్లర్స్ గున్స్, గాచీ అడవులలో మార్తె మో పోరుజరిగినది. ఆస్థలమును మరల వాక్రమించుటకు వారు చేసిన యత్నము లన్నియును విఫలమైనవి నేకుదయమున రావ్నాయికి ఈ భాగ్యముననున్న మెవైరు మాణిక్యమొంది బ్రిటిషు శిబిరమునుండి వార్తవచ్చినది. జర్మను అధికారుల వార్త మేము ఆంగ్ల పరామ సేనల అనస్థానంధనమును నిరోధించితిమి. ఆస్థ్రేలియా సేన బెర్లిన్ కోర్టు బెర్లిన్ స్టేషన్ యొద్ద మా పంక్తిని చేరినది. 15 ఆంగ్లకాను దళములు గుర్తింపబడిన జర్మనులు ప్రకటించిరి.

ఆస్ట్రేలియను పురోగమము.

లండన్, సెప్టెంబరు 19:—(సాయం 8-55 గం) హిందెంబర్గ వేగుస్థానములను ఆస్ట్రేలియను సైన్యములు దాటి పోయినవి. ముఖ్యపంక్తికి తిన్నగ నున్నవి.

లండన్, సెప్టెంబరు 20:—(సాయం 1-25 గంటలకు)

బ్రిటిషు ప్రతికల ఇల్లు తెలుపుచున్నది:—గతవారము ముట్టగు ధ్యాహ్నము ఆంగ్లేయ సైన్యములు తంపైరు, ఎఫీ ప్రాంతమున ముట్టడించినవి. శత్రువులు తీవ్రముగ నెదుర్కొన్నను, మరఫిరంగులను, శత్రువులను భయంకరముగ ప్రయోగించిన ఒక మైలు ముందుకు పోగల్గినవి. ఈ ప్రదేశమున పూర్వము నైకోవ్ పంక్తికి దూరముగ నున్నది. మా వేసి పాలమును వశపరచుకొనుటకు శత్రువులలో ఘోరయుద్ధమును జరిపినారము. తుదకు ఆపాలమును వశపరచుకొన్నారము. మరికొన్ని అడవులు, స్థానముల గూడ మాణిక్యమైనవి. గతరాత్రి ముట్టడిసల్పి కొంత లాభమును గొంటిమి. శత్రువులు అతి మొండిగ పోరి యెదుర్కొనుచున్నవి. యుద్ధము జరుగుచునేయున్నది. కొంతమంది శత్రువులు మాణిక్యమైరి. హల్లకు వాయువ్యముగ పోరుజరిగినది. తన్ను కుత్తరముగ జరిగినదాడిని ప్రతిహత మొనర్చినారము.

క్రొత్త అమెరికావజ్జి.

లండన్, సెప్టెంబరు 19:—నైపుణ్యమున నమెరికా సేన జర్మనీ ఆంగ్ల పరామ సేనలకు తీసిపోవునది గాదని స్పష్టమైనది. పరామ వారు అమెరికావారి నత్యధికముగ ప్రశంసించిరి. ఇపుడు మిత్రమండలి వారేక్షణమునందైన మెట్టులీయం డలములకు పోవు దారులయొద్దను మూజుదారులయొద్దను తలపడి శత్రువుల కత్యధికమగు నష్టమును కలిగింపవచ్చును. కాన అమెరికా పక్షి భావిస్థితికి చాల ప్రహేళికలు కావలెను. రణరంగమునందలి సేనలకు మోహములకు జర్మనులు చాల కష్టపడుచున్నారము. గణరంగమునందలి సేనలకు భార్య సభికులుగా నున్నది. మిత్రమండలి వారు కొలూనుకో ఘోషలమిద్దా సభికులుగా గుండ్రక వదులుచున్నారము. చాలమంది నష్టమైరి. వెస్ట్మోండ్ ప్రతిదినమును హాంబుకు సాపోవుచున్నారము. జర్మనులు విజృంభిం తెలుపుటలేదు.

బాల్కన్సు సెలోనికారంగము

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—జర్మనులు సహాయ మొనర్చిన గోజీకుట ప్రదేశమున శత్రుప్రతియుద్ధము లన్నియు పతి పాతమైనవి సెలోనికానుండి సమాచారము వచ్చినది. మిత్రమండలి వారు శత్రుప్రతియుద్ధములను ప్రతిహత మొనర్చి ముందు కేగి రణరంగమునందలి విజృంభించుచున్నారము. గ్రాడెక్ నిటిజి, స్ట్రాలి నాగ్రామములు వీరవశమైనవి. శత్రువులు విశేషముగ యుద్ధసాయుగిని రణరంగముల విధనాడి పోవుచున్నారము.

పరామ తూర్పురంగము.

లండన్, సెప్టెంబరు 19:—తూర్పురంగమునుండి పరామ వారి కిల్లు ప్రకటించిరి.—శత్రువులు బలితుములగు సహాయ సేనలను అతిత్వరగా తెచ్చుకొని మొండికెనుతో వ్యర్థముగా గావించుకొనుచున్నను మిత్రమండలి అనస్థానంధము సెప్టెంబరు 17-వ తేదీని జయప్రదముగ జరిగెను. ప్రతిదినము కోరిక ఫలములు గలుగుచుండెను. 10 మైళ్ళదూరము పురోగమము సల్పితిమి. సెర్వియనులు మనకును గ్రీసువారికిని తోడ్పడుచు తీవ్రయుద్ధము సల్పి బోవిక్, స్ట్రాలి నా అను గ్రామములను పోల్చిట్టా, చెవికాటో అను గ్రామములను (గ్రాడెక్ నా నది కుత్తరమున) పర్యవేక్షించుచున్నది. గ్రాడెక్ నా గ్రామమును శత్రువు లెంతబలముగా రక్షించుకొనుచున్నను మాణిక్యమయ్యెను. మధ్యభాగమునందు మిత్రమండలి వారు కొలూనుండి వచ్చు పర్యవేక్షించుచున్న పురోగమముననున్న వాయువ్యదిశకు కుచకోకా మెక్సు అను కొండలవై ప్రవేశించి 50 ఫిరంగులను (ఇందు 20 వెర్షిరంగులు) విశేష సాయుగిని పట్టుకొనిరి. కై దీల సంఖ్య తరుగకున్నది. మిత్రమండలి వారు వాయురంగమున సర్వాధి పత్యము బడసిరి. వైమానికులు అన్ని విషయములను బాగుగా తోడ్పడిరి.

శత్రువులను తరుముట.

లండన్, సెప్టెంబరు 19:—సెర్వియ సేనలు శత్రువులను తరుముచున్నవి. ఉన్నతములగు పర్యవేక్షకుల నిరోధమున్నను వారు రాత్రింబగళ్లు తరుముచున్నారము. లూవియ ల్లుకు మకోనుమను, పోలిటీ, బెచ్చిటీ, మెలిన్సిసా, విటో బెచ్చిటీ, రాసి స్వీల వాక్రమించిరి. వారు 12 మైళ్లు పురోగమము సలిపిరి. క్రొత్త బల్గర సేనలు పోరిపోయినవి. బల్గరులు పోరిపోవుచు గ్రామములను సాయుగలనుకల బెట్టుచున్నారము. వడివడిగ పురోగమము జరుగుచుండుటచే పట్టువడిన మనుష్యులను సాయుగలను తెక్కింప విలశేకుండ నున్నదని సెర్వియ వారు తెలిపిరి. సెర్వియ వారు బల్గర రంగమును పూర్తిగా చీల్చిరి. మొదటి రంగమున కుత్తరము 20 మైళ్ళదూరము పోల్చినోరును సెర్వియ అధికదళము చేరెను. మరియొక దళము ప్రిలిపువై కేగుచున్నది. ఇపుడు రంగము 25 మైళ్లు వైకాల్యము కలిగియున్నది. ఇది చాలా ముఖ్య విజయము. మిత్రమండలి శత్రువులను పూర్తిగా తరుముట జరుగవచ్చును.

మ్యాసిడోనియనుల యవస్థానందము

లండన్, సెప్టెంబరు 19:— మొనార్డుకు కుత్తరముగ యుద్ధవిజృంభణము కలుగునని తెలియుచున్నది. ప్రిలియ, వెల్లిసు, ఇస్టిటుదగ్గర బల్గేరియనులు చాల బలకరముగ నుండి మని కలంచుచున్నారము. వారికిపుడు త్వరలో కొంచెము తొందర కలుగవచ్చును. సెర్బు రంపుకు తూర్పుగనున్న మ్యాసిఫు లోని శత్రు సైన్యమంతయు తొలగింపబడు నని ను సాగగా మిత్రవైపుణ్యము తెలుపుచున్నారము.

బ్రిటిషు, గ్రీన్ వుడ్స్ ములు బల్లరులతో పోరులు
లండన్, సెప్టెంబరు 20:- (సాయం. 4-25 గంటలు)-
పరాను పత్రికలు ఇట్లు ప్రకటించినవి:- సెంట్రల్ కౌంటి ప్రజా
మున గరిసాంయరము ఎస్పీసీ గ్రామము పట్టుకొని కొంత
మంది శత్రువులను లండన్ జేసివారము. బ్రిటిష్ దక్షిణముగ
రాత్రి శత్రువులు భయంకరముగా ప్రత్యేకము సల్పిరి.
అట్టిమాంటు కుత్తరముగ క్రొత్త ఏర్పడిన స్థానములమీదను,
మిడినేపాలమునకు తూర్పున శత్రువులు 5 కిడరలు తలపడి
రి. కాని విఫలమైరి. వారి కెట్టిలాభము లేకుండుటయే గాక
అసాంధ్యములు గూడ కల్గినవి. ఎంపీకి పదమరగను, కెయి
లికి ఈకాన్యముగను కొంతస్థలమును ఆక్రమించుచున్నారము.
జోకబడిగర్ల కెట్టిని బాటుటకు శత్రువులు ప్రయత్నించిరి.
కాని వ్యర్థమైరి. మానేగునేను సోయకట వాయవ్యముగ
నున్న శత్రుస్థానములలో చొరబడి కొంతమంది బండిలగనని
కచ్చినవి.

మిత్రమండలి పంక్తి.

లండన్, సెప్టెంబరు 18:- గోల్డ్ ఫోర్డుకు పడమరగను, కెయి
లెండ్రె-హార్టికోల్డ్-బిల్లు, వికోయర్-వెస్ట్రాయి, హాలక్
కు తూర్పుగను పంక్తిని మేము చేతిమి.

ఇటలీ

ఇటలీరంగము.

లండన్, సెప్టెంబరు 18:- ఇటలీవారి వాయువాస్త్ర
యెట్లు తెలుపుచున్నది. గ్రాహకు ఉత్తరమునందున్న సె
రెకోలోయముఖమునొద్ద మన రక్షణస్థానములనై విజృంభించు
టకు శత్రువు లనేకపర్యాయములు ప్రయత్నియింప గలుపగా
వానిని భంగపఱచి వారికి విశేషపట్టు గలిగించితిమి.

ఇటలీవారి యుద్ధము.

లండన్, సెప్టెంబరు 19:- ఇటలీ వాయువాస్త్ర లెట్లు
తెలుపుచున్నది:- కాలు క్యావ్రెయిట దక్షిణముగనున్న స్థాన
ములనై వాడినట్టి 90 మందిని బట్టుకొంటిమి. మే మతిత్యక్త
ముగ తలపడుటచే శత్రువులు కలవరపడి తమ నైస్యముల
మీదకే ఘరంగులను క్రేల్చికొని గొప్ప పట్టు పొందెరి.

రష్యా

జకోస్లావులు బలకరముగ నుండుట.

లండన్, సెప్టెంబరు 18:- కానకొదగ్గర జకోస్లావులు
చాల బలకరముగ నున్నారు. వీరికి సమృద్ధిగ కేరఫ్టులు కలవు.
సోవియట్ల నైస్యములు కాననను ఆక్రమించుకొనే నని
పత్రికలు తెలుపుచున్నవి. కాని ఈ ప్రజాతేమరియు ఇదివరకే
భద్రభూతమైయున్నది.

ఓమన్సులో ప్రజాప్రాతినిధ్యప్రభుత్వ మేర్పడుట.

లండన్, సెప్టెంబరు 18:- ఓమన్సులో గొప్పప్రజా
ప్రాతినిధ్యప్రభుత్వ మేర్పడినట్లు తెలియచున్నది. పడమర
మధ్య నైరీయా జేతములకు బోల్షివిజ్కు యుద్ధబండిలనుండి
అపాయము తొలగిపోయి స్వేచ్ఛగనున్నది. కాంతి నెలకొల్పి
బడినవి. దాకం క్రిందగరను, సారబోత్, గమాగా వెంజావో
లద నాదగ్గర రషియా జర్మన్ రంగము మరల ఏర్పడినది.
ఆక్రమించబడిన స్థానమునుండి జర్మనుల నైస్యములను జర్మ
నులు మరలించుచున్నారు. జర్మనులకు తెలియక పూర్వమే
దూరలొట్టిన నైస్యపహాయమును పంపవలయునని మిత్రమండలి
వారు తొందరపడుచున్నారు.

వెట్రోగ్రదు హత్యలు.

పాసి, సెప్టెంబరు 19:- ఆస్త్రియా జర్మనీజేత
ములవారును తటస్థులను ఆడిమించినను హత్యలించను జరు
గుచునే యున్నవి. ఇంతవరకు వెట్రోగ్రదులో 2000 మంది
పాతులు వధింప బడిరి.

ఉత్తర రషియా-బ్రిటిషు ప్రకటనము.

లండన్, బ్రిటిషుపత్రికలు ఇట్లు ఉత్తర రషియా
నుండి తెలుపుచున్నవి. ఓవి నాదగ్గర శత్రువుల సాయుధ
పాకయోదోకటి మావకమైనది. 18 తేదీని ఫిక్ కాండు సరి
మాడ్చుటకు 40 మైల్లు పొర్చిగ్గాముగ ఉత్తరకాయదగ్గర శత్రు
నైస్యములను కార్మియను నైస్యములు ఓడించినవి. శత్రువులను
తెంబడించి వారికి నష్టములను కలుగజేసెను.

స్థానిక వార్తలు

(-)-

ఉపన్యాసము:- రేపు ఉదయము 8 గంటలకు
సామకూరు పేటలో హాగ్రిసిక్ యూనియను పాఠశాల
భవనమున మహావహాపాఠ్యాయ పండిత ఎం. లక్ష్మణ
మూరిగారు అధ్యాత్మరామాయణపు ఉపన్యాసముల వరు
గలో కడమూడవ ఉపన్యాసము చెప్పెదరు.

ఎన్నిక ఫలితములు:- వెరంగూరు గంటజూరోడ్డు
పోలీసు స్టేషనులో నిన్న జరిగిన మ్యూనిసిపల్ ఎన్నిక ఫలితములు.
పి. మల్లుగమ్మ మొదలియ్యారగారు వోట్లు 65, ఎస్. వెంకట
రావు సెట్టిగారు వోట్లు 44, పి. కుప్పస్వామి సెట్టిగారు వోట్లు
9, చెల్లడిగనవి వోట్లు 3, మొత్తము 121.

జగన్నాథ క్రైస్తవ, ఎగ్ మూరు:- రేపు
ఆదివారము మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు సభాభవనమున
(44 వీరాస్వామి పేర్లపేర్ల) రామనాథమువాస్త్రవ్య లగు క్రిసి
వాస అత్యుంగారి గాత్రపాటులు, చెన్నపురివాస్త్రవ్య లగు
బాలకృష్ణ అత్యుంగారి క్షిణివాద్యమును వంధికోణము
వాస్త్రవ్య లగు అంగనలిగారి వృదంగ వాద్యమును జరుగును.

బియ్యపు విక్రయము:- రేపు మొదలుకొని మఱి
మాడు ఆదివారములు వరుసగ ఎస్. రత్న కేలు సెట్టియారు
రూసాయికి నాలుగు కడులచొప్పున ఉప్పుడు బియ్యము విక్ర
యించెదరు. ప్రతిఆదివారము ఉదయము 7 మొదలు 11 గంటల
కంటకు మధ్యాహ్నము 2 మొదలు 5 గంటలవరకును పురజ
వాకము హోల్ డ్డునండిలి పార్వతీభవనములో బియ్యము
విక్రయింపబడును.

చెన్న రాజధాని సంఘము:- సంఘయాజమా
న్యము క్రింద ఈ నెల 28-వ తేదీ సోమవారము సాయంకా
లము 5-15 నిమిషములకు మాంటురోడ్డులో మహాజనసభా
మండలమున మొక బహిరంగసభ వరుసబడి దాక్తురు వరదరాజు
లు నాయుడుగారికి కలిగిన కష్టములకు సానుభూతి కనబఱచి
రక్షకనిధి ప్రాగుచేయుట కేర్పాటులు గావించబడును. టి. వి.
కల్యాణసుందర మదలియారు ఎస్. గురుస్వామి సెట్టియారు,
వి. చక్రపై సెట్టియారు, ఎస్. కల్యాణాద్రి, టి. వి. గోపాల
స్వామి ముడిలియారు, ఎస్. ఆయ్యలత్యుంగారి వి. ఓ. చిదంబ
రముపేర్లగార్లు ఇంక మరికొందరును ఉపస్థితులగురు.

బ్రాహ్మణేతర సంఘము:- దక్షిణహిందూజేత
సోదరసంఘసభ్యులు మొన్న సాయంకాలము రావుబహు
ద్దూక్ పి. త్యాగరాజు సెట్టిగారి అగ్రాసనాధిపత్యముక్రింద
సభ గావించి రాజోవు అక్టోబరు 20-వ తేదీని ప్రత్యేకదక్షిణ
హిందూజేత సోదరసంఘ సమావేశము జరుపుటకు నిశ్చయించిరి.
జరుగబోవు సభయందు మోంజేగూర్-భయ్యపర్తి సంస్కరణ
ప్రజాశీకగూర్చి యాలోచింపబడును. రావుసాహేబు పిట్టి
త్యాగరాజు సెట్టిగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహింతురు.

పి. నారాయణస్వామి ముడలియారు, మహమ్మదు
ఉస్మాన్, ఆర్. మదనగోపాలనాయుడు, దాక్తురు సి. నరేష్
ముడలియారు, టి. నల్లనీరముపేర్ల, పి. రామస్వామి ముడలి
యారుగార్లు కార్యదర్శులుగను, రావుసాహేబు జి. నారా
యణస్వామి సెట్టిగారు కోశాధ్యక్షులుగను క. ఎస్. కొత్త
రాజుగారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగను ఎన్నికైనది.

లండన్, సెప్టెంబరు 20:- పరానుపత్రికలు ఇట్లు
తెలుపుచున్నవి. 17, 18 తేదీలకు మిక్కిమండలివారు తమ విజ
యములను అభివృద్ధి జేసికొనిరి. సెర్నాదగ్గర బల్గేరియనులు
చిందరవందరగ పారిపోవుచున్నారు. మా నైస్యములు వారిని
సెర్నాదగ్గరకెన్నటి పారదోలుచున్నవి. ఒకవోట ఖానా
వాకమేక, దాకెర్నా కొండ పొంతములకు వకపరుకుం
టిమి. డెలొలిజిల్లాదగ్గర నదిని దాటి నారము.
రోజుదక ప్రజేమును దాటిపోయినారు. శత్రువులు తమ
నైసికులను చాలమందిని మానకముజేసి కొంత రణసాధుగిని
గూడ కడలికెట్టి పోయిరి. దొరియను సరసుదగ్గర బ్రిటిషు
గ్రీకు నైస్యములు కొట్టడిపల్పినవి. శత్రువులు నిరోధించినను
వారి పంక్తులలో చొరబడినవి. ఇదివర కపుడే చాలమందిని
బండిలగననిరి.

ఆయుధనిర్మాణశాల తగులబడుట.

లండన్, సెప్టెంబరు 19:- ఈలర్నాస్థ ఆయుధ
నిర్మాణశాల తగులబడుటచే పనిశాంతి చాల భయపెట్టెను
లైది. చాలమంది కపాయము కలిగినది. కారణము తెలియలే
దని వియన్నా ఆధికారులు తెలిపిరి.

హాలంనువందు విశిష్టపురుషుడు నాదికాస్థాన నాధిపతి
గానున్న లైన్ అడ్మిరలు నాదికొగారు నాకామంత్రిగా నియ
మింపబడిరి.

మరణము.

వాషింగ్టన్, సెప్టెంబరు 18:- జనానీయ విజ్ఞాంక
మంత్రి మెట్రోపో ప్రభుత్వ మరణించెనని టాకియో కంటివార్త
తెలుపుచున్నది.

హంబూయ, సెప్టెంబరు 17:- వెకింగునం దన్న
బ్రిటిషుమంత్రి ఎస్. బాక్ జోర్జుగారు వైశా జేతమునందు
ఉత్తరదక్షిణ రాష్ట్రములకు సమాధానమును గలిగించుటకు
అంగ జేతమును ఆమెరికనులను సహాయముచే నెద రని చెప్పిరి.
వైశామంత్రివ్యమువారు ఈ సహాయవిషయమును చర్చించిరి.
ఏమియఫలము లేలేదు.

రిషియానుండి కక్షణము బ్రిటిషు ప్రతినిధులు పోరల
యననిసోవియలు ప్రభుత్వమువారు కోరినట్లు తమ జ్యాటిం
గు పత్రికా విలేఖకుడు (రెల్లి న) తెలుపుచున్నాడు.

ఏడెను, బ్రిటిషు తూర్పుఆఫ్రికా, ఉగంవా, బ్రిటిషు
సామాలీలాండ, సింహళము, దెచ్చివీవులు, జర్మను తూర్పు
ఆఫ్రికాలోనున్న సరను, ప్రజేమునకును, ఇండియా, మాతే
సంస్థానము, ఉత్తరబోస్నియా, వెరిషియా, ఫిలిపైన్సుసార
వాకు, సిషిల్సుసయము, స్పొయిటు సెటిలు మెంటు, జాంజి
బారుకు పోవలసిన ప్రజలకు తర్రములు శత్రువులచేస్యముద్రమున
ముంచబడినవని పోస్టాఫీసువారు తెలుపుచున్నారు. 7-11
తేదీలమధ్య. వేయబడిన ఉత్తరము లివి. సైనిక ఉత్తరములు
ఇందులేవు

**ఓరియంటల్ గవర్న
మెంటు సెక్యూరిటీ**

భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్
సం. 1874 స్థాపితము. హెడ్ క్వార్టర్లు, బొంబాయి.

నిలవసాము 5,70,00,000 రూపాయలు
ఇంతవర కిచ్చివేసినది 5 కోట్ల
రూపాయలు.

ఈ ఓరియంటల్ కంపెనీలో చేయబడెను,
ఎంపావమెంటు భీమాకన్న సురక్షితముగు పెట్టుబడి
వేరొకటి యుండదు. అందువలన పాలిసీదారునకు
వృద్ధాప్యదశయందు నమ్మక మగు ఆదాయమును
సమకూర్చుటయే, గాక పాలిసీదారునికి అకాల
మరణ మగునేని ఆతని కుటుంబమునకు జీవనో
పాధియు కలుగును. ఫిరమగు ఆదాయములు లేని
వారలకును పెద్ద కుటుంబములకును ఇది చాల
సౌకర్యముగు మార్గము. (672)

Applications are invited from respectable
Telugu knowing gentlemen for the post of
a Travelling agent for the Telugu districts
Most favourable terms to those who can give
guarantee of business.

Apply to:-
P. V. Subramonier,
Ag. Branch Secretary.
Oriental Assurance Buildings,
Post Box No. 8, Madras.

The Great War.

(Reuter's Agency)

Great Britain

Central Powers' Peace Offers.

View of Allied Diplomats.

Unity of Allied Diplomatic Control Urged.

LONDON, September 19.

The "Times" says:—There is much activity in diplomatic circles regarding the channel through which the German peace offer was conveyed to Belgium. This and the failure of the Austro-German peace offensive has revived among Allied diplomats the question whether the Allied Governments should not establish some unity of diplomatic control similar to the military unity already achieved. It is urged that the late peace offensive is probably a preliminary manoeuvre which may soon be followed by an offensive more precise and less easy to meet. Even if the Allies decide that the Austro-Hungarian note does not require a concerted Allied reply, though opinions differ on this point, it is suggested that a certain diplomatic Versailles Council may be indispensable to meet future emergencies with absolute unanimity. Its establishment presupposes the drafting of a definite Allied peace policy as a basis of diplomacy and it is argued that no time should be lost by the Allied governments in giving this matter to their earnest consideration.

France's Reply.

To the Austrian Peace Note.

LONDON, September 20.

PARIS.—Acknowledging to the Swiss Minister the receipt of the Austro-Hungarian Peace Note Mr. Pichon enclosed in his letter a copy of the official journal containing a speech by Mr. Clemenceau cabled on the 18th declaring that speech constituted the reply of France to the Note.

Austrian Peace Note

Labour Conference Report.

LONDON, September 19.

The Labour Conference War Aims Committee has submitted a report regarding the Austrian peace note urging the Allies to make a public collective declaration of their aims, subscribe to President Wilson's fourteen points, and ask the enemies to define their war aims. The report was adopted without a vote being taken.

British Steamer Sunk.

LONDON, September 19.

The Admiralty announces that on September 12 a German submarine torpedoed and sank a British armed boarding steamer. Eight officers and 10 men including 25 Merchant Crew are missing.

Mails For the East Lost at Sea.

LONDON, September 20.

The post office announces loss at sea through enemy action of civil letter mails for Aden, British East Africa, Uganda, British Somaliland, Ceylon, Dutch Indies, Lake Area in German East Africa, India, Malay States, North Borneo, Persia, Philippines, Sarawak, Seychelles, Siam, Straits Settlements and Zanzibar, containing letters received in London for despatch between midday September 7th and morning of September 11th. No army mails were included in the despatch.

Indian Army Award.

D. S. O. for Inspiring Example.

LONDON, September 17.

The "Gazette" contains award of the D. S. O. to Lt.-Col. E. A. Kettlewell of the Indian Army. When commanding a reinforcement camp this officer was ordered to fill a gap in our line, with such as he could collect. Realising the emergency he had already re-organised reinforcements and such stragglers as he could collect into a battalion and at an hour's notice he personally led them forward to a section of the line which they held for two days until relieved. During this period they beat off several attacks. His example inspired the men with confidence and assurance.

Killed in Action.

LONDON, September 18.

The death in action is announced of Mr. Alexander Thynne.

Central Powers

Marshal Hindenburg's Proclamation.

Pitched in a Lower Key.

PEACE AND THE ALLIES.

LONDON, September 19.

AMSTERDAM.—The "Mittags Zeitung" publishes a Hindenburg proclamation acquainting the troops with Austrian peace proposal and intimating that war operations are not to be interrupted adding that their readiness for peace is not a contradiction with the spirit with which the Germans are carrying on the struggle. Marshal Hindenburg significantly drops his previous boastfulness about smashing up the enemies and dwells on the defensive nature of these struggles and the necessity for protecting the Homeland. Troops are warned that the enemy had previously rejected Germany's peace offers with scorn and derision.

LONDON, September 20.

Amsterdam.—Mr. Sittard, Correspondent of the "Het Volk" states that the Allies are daily bombing Cologne and Coblenz. Many people are killed and injured every day. German figures given are far below the facts. Refugees are fleeing into Holland every day.

Munition-Works Fire.

LONDON, September 19.

A Vienna official message says:—That the fire which broke out at the munition-works at Wollerau caused a panic among workers. There was a great number of victims. The cause has not yet been discovered.

Bombardment of Metz.

By Allied Long Range Guns.

Admitted Officially in Germany.

LONDON, September 20.

AMSTERDAM.—The bombardment of Metz is announced in the following official communication published in Metz newspapers and is obviously intended to reassure the population. "The enemy for several days has been bombarding Metz with a long range gun. This bombardment has always been possible through all years of war and has long been expected. Modern guns have a longer range than for example, from the south of Pont-A-Mousson to Metz. The present bombardment therefore is in no way connected with the fact that enemy after our evacuation of St. Mihiel Salient approached nearer the town. It is only a concomitant phenomenon of the present battles west and southwest of Metz and will soon cease when these come to a standstill. Therefore regulations regarding entry into and departure from the fortress zone are unaltered".

German Peace Overtures to Belgium.

Impossible Conditions.

LONDON, September 20.

Reuter has received the communication of the following telegram from the Belgian Foreign Minister.—The Belgian Government has received through an indirect channel communications which have thrown light on the intention of Germany towards Belgium. Communications were transmitted from Berne to the Belgian Foreign Minister who immediately acquainted the Allied Governments. Belgium has not received any formal proposition directly from the Imperial Government. According to the communications received the intention of Germany would be to demand that Belgium shall bind herself to effect a solution of the languages question in conformity with German Imperial policy, thus requiring Belgium to abdicate the right inherent to sovereignty to solve one of the problems of its internal political organisation in accordance with the freely expressed will and in accordance with the interests of the Belgian people. Germany would also claim full amnesty for Belgian citizens who have been guilty of helping the plans of the enemy thereby imposing upon the Belgian Government an act of submission. Germany would insist upon the maintenance after war of commercial treaties previously in force. This, following upon the destruction of Belgian industry by the invader, would ensure Germany's economic grip on the country. Moreover the "paw" theory has not been abandoned. Germany would insist upon binding up the Belgian with the solution of the Colonial question. Finally the obligation which rests upon Germany completely to repair the damage unjustly inflicted upon its victim is not even mentioned. Germany would thus be enriched by the pillage of Belgium whose ruin would be completed.

It should be noted that published statements are inaccurate in two following points. In opposition to what has been said, communications which have been received by the Belgian Government mention neither an eventual suspension of hostilities between Belgium and Germany, nor evacuation of Belgian territory. The conditions set forth above overshadow and render sterile all declarations which appear to recognize the independence of Belgium. They cannot be taken as basis of any serious discussion. The Belgian Government formulated its programme in a note to the Pope on 24th December last which was published in January, and as all Allied Governments know, it is firmly resolved to maintain it undiminished.

Russia

British Representatives in Russia.

Asked to Leave.

LONDON, September 20.

Amsterdam.—The Berlin correspondent of "Weser Zeitung" says.—The Soviet Government has requested British representatives to leave Russia forthwith.

British Communique from North Russia.

LONDON, September 19.

The British communique from North Russia says:—On Oiva a very large enemy armoured steamer has been captured. On the 18th Karelian troops severely defeated German led forces at Ukutina Kaya forty miles eastward of Finnish frontier. They pursued enemy who suffered severely.

Petrograd Massacres Continue.

LONDON, September 19.

PARIS.—A message from Petrograd states the massacres continue despite vigorous protests from neutral diplomats and Austro-German representatives. Up to the present 2,000 residents in Petrograd have been killed.

America

St. Mihiel Victory: President Wilson's

Reply to the King's Congratulations.

LONDON, September 20.

President Wilson replying to the King's congratulations on St. Mihiel Victory says:—The generous rivalry now going on between the forces of the great countries engaged against Germany is touched with enthusiasm and heroism which must certainly bring victory with quicker and quicker pace. And it is one of the happiest circumstances of war that the armies can admire each other's achievements with equal enthusiasm.

Western Front

The Great Significance of the New American Line.

Enemy Positions Completely Dominated.

LONDON, September 19.

Reuter learns that the striking success at St. Mihiel has conclusively demonstrated to the world that Americans are as highly trained a fighting machine as Germans, British or French. The French unstintingly praised the American staff work. The success enables the Allies at any time they please to begin an attack threatening the security of the whole German line by menacing their lateral lines of communication with the fortress of Metz and Briey Iron District which likewise threatens the whole line of the Meuse northward. Hence the American's new line may very greatly influence the future course of the war. There is evidence that Germans are finding great difficulty in arranging reliefs for divisions in the line which is imposing an excessive strain on troops.

French Advance Continues.

Enemy Raids Repulsed.

LONDON, September 19, 5-10 P. M.

A French communique says:—In the region of St. Quentin continuing our advance, we penetrated Contrescourt where the enemy was defending himself desperately. North of the Aisne there is great artillery activity. A strong enemy counter-attack on Moilly Farm was without result. We maintained all our posts and inflicted losses on our assailants. On the Vesle front a German attack northeast of Courlandon was broken up by our fire before it reached our lines, and enemy raids in Champagne and on the heights of the Meuse were repulsed.

LONDON, September 20.—4.25 P. M.

The French communique says:—In the region of St. Quentin last evening we captured Esaigny-Le-Grand and took more prisoners. South of Bilette the night was marked by violent enemy reactions. Five times his counter-attacks were smashed against our new positions north of Ailette and east of Moilly Farm. Enemy, whose losses were very heavy, did not achieve the slightest result. We gained ground west of Aisy and northeast of Vailly. Enemy attempt to cross Vesle at Jonchery failed. Our reconnaissances penetrated enemy lines northwest of Souain and brought back prisoners.

Heavy Enemy Attacks Repulsed.

British Troops Make Progress.

LONDON, September 19.—3.15 P. M.

A British communique says:—The enemy opened a violent bombardment from many guns yesterday afternoon in the northern portion of the battlefield his fire rapidly cut all telephone communications with divisions in line. German infantry at five o'clock in the afternoon strongly attacked on a wide front from the neighbourhood of Trecault northwards. The Guards Third and Thirty-seventh divisions, repulsed the enemy at all points with great loss. Another strong attack north of Moeuvres was driven off with heavy losses. At certain localities bodies of enemy succeeded in reaching and entering our trenches where our counter-attacks overwhelmed them. Our line in those localities has been re-established intact. Many prisoners were taken and great numbers of German dead lie before our positions on the whole of the front attacked. South of Gouzeaucourt the operations of the Third and Fourth British armies continued successfully during the evening and night. English troops reaching the outpost positions of the Hindenburg line. On their left the Fourth Australian Division renewed their attack at eleven o'clock in the evening and carried the outpost positions of the Hindenburg line, after heavy fighting capturing many prisoners and a number of machineguns. This division and the First Australian Division hold the outpost positions of the Hindenburg line on the whole of their respective fronts. Further north severe fighting occurred east of Bonasoy and Epehy. We took possession of Lempre and beat off determined counter-attacks. In the Villers-Guislain sector the Seventeenth Division which took several hundred prisoners yesterday, re-captured Gauche Wood which the enemy had regained and later repulsed with heavy loss a strong enemy counter-attack from Villers-Guislain. Repeated enemy attacks on Gauche Wood during the afternoon and evening were repulsed. A successful local operation yesterday morning improved our positions south and east of Floegateert. A number of prisoners were taken.

British Gain Ground.

LONDON, September 19. 11-15 P. M.

A British communique says:—Further reports confirm the heavy nature of the enemy's counter attacks yesterday afternoon northward of Trecault and the severity of his losses. There was fighting to-day in the sector eastward of Epehy, also in the neighbourhood of Gouzeaucourt, where we gained ground northward of Gauche Wood. There were local engagements on the remainder of the battlefield. We improved our positions slightly westward of Wytchaete and repulsed raiders eastward of Neuve Chapelle and northward of the Ypres-Comines canal. Prisoners taken during the operations which began yesterday northward of St. Quentin now exceed ten thousand. We also took over 50 guns.

British Aerial Activity.

Referring to aviation the British communique says:—There was slight enemy activity yesterday. We brought down four enemy machines and drove down three out of control. Four British machines are missing. British aeroplanes assisted advancing troops bombing and machinegunning the enemy. We dropped sixteen tons of bombs in twenty-four hours, our anti-aircraft guns brought down one hostile machine on the sixteenth and machinegun fire from ground brought down another on the 17th.

Australians' Advance.

LONDON, September 19.

The Australians have advanced beyond the Hindenburg outposts and are right up against the main line.

British near Hindenburg line.

LONDON, September 19.—6.15 A. M.
The British have up to the present taken 8,000 prisoners and fifty guns on the Gouzeaucourt-Holnon front and are now more than two miles from the Hindenburg line.

British Success Reviewed. Tactical Value of Gains.

LONDON, September 18.
Reuter's correspondent at British headquarters says:—Prisoners captured up to sunset yesterday number eight thousand including hundreds of officers. On the front of the Fourth Army alone eleven divisions were identified. The Army on the left took a complete battery of howitzers, eleven beloguns, many trench-mortars and machine-guns and a great quantity of stores. The tactical value of the gain, however, far exceeds the material. One of our main objective was to gain a clear frontal position commanding the Hindenburg line along the whole face of attack. This was practically accomplished. By three o'clock we had taken Belleglise and Bellicourt and had established ourselves along the St. Quentin canal in places within 50 yards of the Hindenburg line. Further north resistance was more stubborn. There was long and bitter fighting at Gauche Wood and Epehy the most determined efforts was south of Berthancourt where our artillery played such havoc that it was a mere straggling remnant which received final repulse from the infantry.

Tanks Skill and Daring.

The moral effect of tanks has been immense. They frequently gained their objectives without firing a shot. The nature of the ground gave them much opportunity for tactical enterprise and their skill and daring was too much for the Germans. Summing up we advanced an average of 4,000 yards on a front of eighteen miles engaging 13 divisions between Gouzeaucourt and the Somme and obliging the enemy to throw in two more divisions from his close reserve. At no period in the war has the individual superiority of our soldiers been more pronounced. In an order dealing with raiding parties Von Bulow, commanding the 17th army says:—"This shows that at present the British have fighting superiority over our troops in no man's land. It is reported this morning that we are holding all our gains. The enemy desperately counter-attacked last night southeast of Havrincourt Wood employing six divisions but was entirely repulsed as was a similar effort in the vicinity of Villers-Guislain. The Australians took 342 prisoners in an attack on the Hindenburg outpost line.

LONDON, September 20.—1.25 P. M.

The British communiqué says:—Towards midday on Thursday the English attacked Lempire Epehy sector and in spite of considerable opposition and in face of heavy artillery and machinegun fire made valuable progress to a depth of over a mile beyond the line previously gained in this locality. We captured after obstinate resistance a strong point called Malesse farm. Also a number of small woods and posts and defended localities forming part of our old defences. We attacked last night and recaptured Mouevres. Enemy's resistance was obstinate and fighting continued. We took a few prisoners. There were local engagements elsewhere on the battlefield also northwest of Hunuch. We repulsed raiders northward of Lenn.

German Counter-attacks.

British Armies' Splendid Defence.

LONDON, September 19.
Reuter's correspondent at British headquarters writing this evening says:—Heavy German counter-attacks yesterday and to-day prove his uncertainty regarding our intentions which is a tribute to the excellence of our staff work and organization. Prisoners state that the blow was expected north of Gouzeaucourt instead of south hence the German thrust at Mouevres. When the unexpected happened, the Germans changed their plans and took the offensive east of Havrincourt Wood. Guards brigades withstood the onslaught of six divisions. The Germans directed a tremendous bombardment against Highwood and Havrincourt in the rear of our line, but so magnificent was the defence that dense enemy waves only succeeded in reaching our positions at certain places after which very few returned. When the effort had spent itself it was a sheer mowing down of assaulting ranks. The ground was a terrible shambles, enemy casualties being quite forty percent of the troops engaged. The Sixth enemy division was fresh from training as storm troops are no longer war worthy. Equally fine was the splendid defence of the seventeenth division to heavy counter-attacks at Villers-Guislain. Our men stood their ground like graven images. Germans came on again and again with great valour and determination. Then came a lull the seventeenth stood while the only Germans to be seen were stark or writhing forms in the foreground.

To-day fighting has been in the nature of local actions principally around Epehy, Villers-Guislain east of Ronsay and Gauche Wood. We repulsed all attempts to regain ground and made further progress. This morning we carried Lempire northeast of Ronsay. Mopping up of German outpost zone continues steadily.

German Official Message.

Make Lengthy Claims of Success.

LONDON, September 19.
A wireless German official message amidst lengthy claims alleges that the British and French offensive has been repulsed. It is admitted that Australians reached German line at Bellicourt, and Belleglise. The message states that fifteen British and French divisions have been identified on attacking front.

Allied Success Admitted.

A German Report.

LONDON, September 18.
A wireless German communiqué issued last night says:—The British and French attacked on a wide front from Havrincourt Wood to the Somme. Counter-attacks are in progress. Our enemies penetrated the centre between Harcourt and Emignon Brook. Elsewhere the attacks failed.

Prince Ruprecht's Counter-attacks.

LONDON, September 20.

PARIS.—The "Echo-de-Paris" states that heavy German counter-attacks at Gouzeaucourt mentioned in yesterday's British communiqué were launched by Prince Ruprecht who attempted to copy General Mangin's recent victorious manoeuvre. Two fresh divisions were employed. The main object of the counter-offensive was to compel the abandonment of the British advance towards Le Catelet and St. Quentin.

Italian Front

Rapid Italian Attack.

Enemy Confused.

LONDON, September 19.

A wireless Italian official communiqué says:—We raided positions south of Col. Caprile taking 90 prisoners. The rapidity of our attack confused the enemy who violently barraged his own front lines causing heavy losses to his advancing supports.

Salonika Front

British & Greek Troops Fight the Bulgars.

LONDON, September 20.

A French Eastern communiqué says:—The Allies on the 17th and 18th greatly extended the two previous days' success and Bulgarians are retreating in disorder on Cerna. Our troops pursuing them reached Cerna at one part and captured the mountainous zone at Djurovskamen and Chazerna. We crossed the river at Delachichtza and passed Rozden region and Blateo mountain mass. Enemy abandoned prisoners and much material. British and Hellenic troops attacked in the region of Lake Doiran and gained footing in first enemy positions in spite of resistance. They have already captured numerous prisoners.

Beaten Enemy Pursued.

Advance Exceeds Twelve Miles.

LONDON, September 19.

A Serbian communiqué says:—Surmounting formidable difficulties of high mountains we are pursuing day and night the completely beaten enemy. We have taken Topost, Kuchkovkamen, Portchichte, Bechichte, Melynfia, Vronchite and Rasibber. Our advance now exceeds twelve miles. New Bulgarian reinforcements have been beaten and forced to retreat. The fleeing enemy is burning villages and stores. Prisoners and booty remain uncounted owing to the rapidity of our advance.

Most Important Success.

LONDON, September 19. 8.55 P. M.

The Serbians have completely broken the Bulgarian front. The Serbian cavalry has reached Potosha twenty miles north of the original front. Other Serbian cavalry is advancing upon the important junction of Prilep. The front is now twenty-five miles wide. This is regarded as a most important success and it looks likely that the Allies will clear the whole of this area.

The Imperial Legislative COUNCIL.

Business for Next Session.

SIMLA, September 20.

At the meeting of the Legislative Council on the 26th the following Bills will be taken into consideration and passed:—(1) Bill to take power to prohibit alteration, except with the sanction of the Governor-General-in-Council of articles of Association which restrict foreign interest in certain companies and to provide for other purposes connected therewith. (2) Bill to provide that certain persons to be enrolled under the Indian Defence Force Act 1917 shall be liable to serve at will without the limits of India as within those limits and that when so serving they shall be subject to the said Act. (3) Bill to provide that certain foreign coins coined outside British India shall be legal tender in British India and (4) The committee report on the Bill to take power to provide for cheap supply of cotton cloth to the poorer classes of the community will be considered and will be passed.

The following resolutions have been admitted: Mr. Patel to move (1) The Governor-General-in-Council be pleased to rule that no proposals for improvement in the conditions of the European Services in India based on the recommendations contained in chapter II of the report on Indian constitutional reforms shall be submitted to the Secretary of State's Council without affording this Council and the Indian public full opportunity of expressing their views on them. (2) That immediate steps be taken to submit a representation to His Majesty's Government urging that the Indian National Congress and the All-India Muslim League deputations be permitted to proceed to England without delay.

Mazh Muhammad Shafi will move that the thanks and congratulations of this Council be conveyed to the Allied armies now so successfully operating on the various fronts.

The Press Act.

The following is a summary of Mr. V. S. Srinivasa Sastry's speech on Mr. Khaparde's resolution on the Press Act:—

Mr. Srinivasa Sastry's Speech.

The Hon'ble Mr. Sastry could sympathise with the difficulties of the Government and admitted that certain writing in the press, both recently and some time ago had caused alarm to the Government and the friends of peaceful progress. The Government must remember it was not enough to have administered the Press Law with care and discrimination. The important thing was that it should be recognised there was a large and widespread feeling that the

Government was not acting in that spirit and even if such a feeling were ill-founded Mr. Sastry thought it would be prudent for the Government to establish by an impartial and open inquiry that they had been acting in that spirit. The Government stood only to gain by more searching enquiries. The Hon'ble Sir William Vincent had referred to

The Press Deputation.

which waited on H. E. the Viceroy some 18 months ago and said there had been no change since then to justify a relaxation of the press law, or its rigorous administration. Sir William had made the statement in order to draw a certain inference. Mr. Sastry however, drew quite a different inference namely that such measures defeated their own purpose. It after this prolonged administration of the press law the tone of the press in India had not improved it should cause the Government to pause a little and consider whether after all they had done the right thing to improve the tone of the Press. He thought that just as the remedy for narrow courses of education was the substitution of liberal courses of education the remedy for the evils arising from a restricted press was greater freedom and the habituation of the people to a strong, vigorous and free press. Even the Bureaucracy in India had a certain amount of education to acquire from press criticism. Mr. Sastry was sorry to hear from the Hon'ble Col. Apin that in Burma it was thought necessary and even desirable to keep out certain organs of the press. Had the officials discovered a primitive arcadia within the limits of British India and desired to keep it so? If so it might be very well in the eyes of some people to keep the railway, the Post Office and all such adjuncts of civilization away from Burma. Considering

How the Post Office Act Was Administered

in Burma and while listening to Col. Apin's speech it struck Mr. Sastry that it would do great good to Burma to plan and guarantee the existence of certain well-known Indian newspapers. The Government of Burma had excluded papers of the greatest renown, a paper of the standing of the "Hindu". He had often read strong criticism in the "Hindu" both of individuals and the Government but it was a paper he was proud to say which shed credit on his Province. It was a paper of such high standing that the press of any country might be proud of it and still the Burma Government which had yet to learn how to appreciate strong criticism had thought it necessary to keep it out. Again there was the "Indian Review" edited and conducted by one of the ablest moderates in the country, a monthly, in which officials were proud to write, which the Government of Madras had patronised from time to time and which also was kept out of Burma. He pitied the people who were denied such liberal education as these papers provided and thought that Col. Apin would be well advised to change somewhat his attitude towards the press. Continuing Mr. Sastry said.—I am very glad, Sir, that the Hon'ble Mr. Khaparde began referring to one of the

Fundamental Basis of all Democracy.

There are some truths which even a well instructed bureaucracy might hear repeated often, the necessity for publicity. The necessity for a free press is one of those things which you cannot have too often brought to the notice of the Government, that passes laws like the Press Act and refuses even after a prolonged period to conduct a public inquiry into the way in which they have worked. I believe, Sir, that the very breath of democracy is publicity. The Government of India delight in secret reports, in confidential records and in memoranda circulated in the dark. Officials are condemned on the strength of confidential reports. Measures are planned and brought to full maturity on the strength of confidential reports and when we representatives of the Legislature are asked to give our sanction to the fabrication of laws, sometimes Hon'ble Members quote from pink and blue papers, of which we have had no scrutiny whatever, from which they only read to us extracts, and one-sided extracts, which we are not to examine from end to end. These are measures which no democracy can countenance and as often as such a resolution is brought forward I think it is our duty to support it. A press law which is evidently founded on the model of Austria and which is supported by the example of Japan

Cannot be a Permanent Measure

on the statute book of India. I do not deny that there are times, temporary periods in the progress of every country, when stringent regulations have to be made and worked by a vigilant bureaucracy, but the only conditions of their healthy exercise is through publicity. The analogy of England is again and again brought forward in these matters, but let me say that the better practice of England should also be carefully borne in mind, because there is no single exercise of arbitrary authority in England which is not immediately scrutinised and brought to book. The Government are called upon to make public statements. Their measures have to pass through the severe scrutiny of members of Parliament. It is after several years of the operation of the Press Act, after we have known many papers perish, after we have known the regulations issued under the Press Act neglected by the Courts of law and officials, after those things have been borne patiently that an inquiry into the Press Act and its working is being demanded, and I do not think the Government are consulting their best interest when they refuse such an appeal.

The War Loan.

The Final Figures.

SIMLA, September 20.

Applications for the main section of the second Indian War Loan now amount to 50,35,00,000 inclusive of 85,00,000 received in the form of British Treasury Bills, etc. Distribution among provinces are as under: Bengal Rs. 19,81,00,000, Bombay Rs. 14,90,00,000, United Provinces Rs. 3,76,00,000, Madras 3,36,00,000, Punjab 3,30,00,000 Burma 1,58,00,000 Bihar and Orissa 58,00,000 Central Provinces 56,00,000 and Assam 70,00,000

According to official reports more rain is needed everywhere in the Madras presidency. The scarcity of fodder is felt in almost all districts and the prices of food grains and fodder continue to rise throughout the presidency.

ఆయుర్వేదాశ్రమం, ౫౫, ఆచారప్పన్‌విధి, జి.ఎ. మదరాసు.

గోదావరి జిల్లా రాయచోడ్రపురము తాలూకా గవర్నమెంటు మేడపానసంఘం కొందరు రైతులును సామాన్యములకు తలయొకటి బహుళ భాగ్యమునన్ని గ్రామముమీద 80 బస్తాల భాగ్యమును పోలిచేసి కాలనగట్టుమీద 4 గురు వంటవాండ్లను పెట్టి అన్నము వండించి కట్టిన బీదవారికి అన్న వానము చేయుచున్నారని, దీనివలన 20 బంతులను వియ్యమున వచ్చుచున్నారట.

కృష్ణా జిల్లా నాగపేట తాలూకా ఆగిరి పల్లి లో యుద్ధాచార్య పేషెంటులను మాలమార్గము తదితరులకు ఆగిరి పల్లి వాస్తవ్యులు వైద్యులు 1వ తేదీ లగాను 18వ తేదీ వరకు పురవాసులైన యందురు వంశీజులు తమ ఆత్మబంధువులు కలసి యీ ఘోరమైన కణ్వనందు పానము చేయటము మాకల బావమును కట్టుటకు గుడ్డయులేక అల్లాడుచున్న బీదలకు మాకల బావ వగయలము పోయియును కాపాడుచున్నారట.

మూనుమానములనుండి కలకా పితాపురముకు పీడించి యుండెను. ఆంధ్రభోజులును దానకర్ణులనుగ పితాపురము రాజుగారు బౌద్ధములను దానము చేయటంబలన నూటికి 90 మంది కోగులు జీవించిరి. సంసారోద్ధారమును ఆత్మాగ్రాంసింపుగారు కోగులయిండ్లకు వెళ్లి బౌద్ధము నిష్పించి పథ్యమునకు కావలసిన పదార్థమును మోడ దయ చేయుచుండెరి. కోగులవలన చనిపోయిన దుండ్యవంతుల కుటుంబములకు రాజావారు కొంతద్రవ్యసహాయము చేయచువచ్చిరి.

18-వ తేదీ సాయం కాలము తెనాలి డిప్యూటీ కలెక్టరు కే. ఎన్. శ్రీనివాసాచారి గారి యాధిపత్యము క్రింద రేపల్లిబోర్డు హైస్కూలుం 10:30 నిమిషములకు. అందు మేసల 20-వ తేదీని మారెపల్లి గ్రామమునందు బహుళము దోపిడి చేయుటకై గూడిన నుమారు 500 మంది జనులను తమ సహజభర్తయుచేతను, కాకచిక్కయచేతను కళ్ళగొట్టి దోపిడి నాపుతేసిన పోలీసు సబ్ యిన్ స్పెక్టరు కే. శ్రీరామమూర్తి పంతులుగారికి పురకర్తలు తమ కృతజ్ఞతను చూపుట కేబదిపాప్యముల నధికారుల యనుచుతగడసి బహుళము చేసినటు ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

ఎయిడెడు పాఠశాలలో పాఠ్యము లొకరిట్లు వ్రాయుచున్నారు:- విరోధా మహాసంగ్రామమునలన జేతములో పరాధములకు భరిం ఆమిరిముగా పెరుగుటయేగాక ఇంటిని సరిగా తేనెదన జీవనము జరుగుట చాల కష్టముగ నున్నది. కనుక గవర్నమెంటువారు దీనిలయందు మార్పొనన ఆలకించి, అక్షాట్రముండు టీచరులకు సంవత్సరమునకు రు 48-0-0 మైసర్ ట్రయిండు టీచరులకు రు 60-0-0, లోవర్ కేండ్ల టీచరులకు రు 72-0-0, ప్రెసిడెంట్ కల సబ్ జెక్టుకు రు 3-0-0, గ్రాంటు కృద్ధి చేయించగలండులకు ప్రార్థించుచున్నాను.

గంగాను జిల్లా బొయరనుండి విశేషము లొకరిట్లు వ్రాయుచున్నారు:- 18-వ తేదీ గ్రామములో చిల్లార్ల పురు తాలూకా నాగపేట, కలానులు చాలమంది రురకలు ఆవులు చేతను బకిరీలు యుక్తమునకు గాను రెండు గోవులకు వధచేయునిమిత్తము కొనితెచ్చిరి గ్రామములు తెలిసికొని గోవధ చేయువాడననియు అటులు చేయుట సంభవించిన యెడల చాల అల్లరుల జుగుననియు వారు అధికారులతో చెప్పి గోవధమును కొనుటకు స్త్రీయరు అధికారులు సమ్మతించిరి. అప్పుడు ఆగోవుల ఖరీదును సత్ సంఘము సమ్మతించు, కృష్ణ దేవరాయల సంఘమువారు ఇచ్చి గోవులను విడిపించివారు.

కృష్ణా జిల్లా గ్రామముననుండి తిరిగి ప్రతిగ్రామములోను బొయరచే దసరాపండుగలను యథావిధిగా జరిపించుటకు మనసు ప్రయత్నించవలెను. ప్రతిగ్రామపాఠశాలలోను దసరా మహోత్సవములు, జాతీయ వ్యాయామములతోను, జాతీయ గీతములతోను ప్రారంభింపవలెను. బందరు దసరాసంఘము వారి సమ్మతములకు ప్రతిపాదముకపాఠశాలలో సుంద్రవలెను. ఇక్కాగ్రము తాలూకా బోర్డువారు, గ్రామప్రజలును పూనుకొనినవో తప్పక సిద్ధించు. ప్రతిగ్రామమువారు సభలు గావించి, తాలూకా బోర్డువారికి విద్యార్థిభాగిధికారులకు నిజ్జుత్తుల నంపి పాఠశాలలలో చున ప్రాచీనసాంప్రదాయకులకు పర్యవేషములలో ముఖ్యులగు దసరాపండుగను జయప్రథముగా జరుపుటలకు ప్రయత్నింప బ్రార్థించు.

కృష్ణా జిల్లా మనికొండ గ్రామమునుండి యొకరిట్లు వ్రాయుచున్నారు:- ఇంకెవరు వర్షాకాలము మొదలుకొని యెక్కివచ్చి పైసలు తీసి, ముగ్రామములో నిటిలోపములన నుమారు 150 యొకరులకు భూమి బంజరుగ పడియున్నది. ఆదమగృహులు చేడిపోయినవి. కాబట్టి రివిన్యూ డి. పి. డబ్లి యు అధికారులు వ్యాపినివారణ చేయించి 1828 ఫకల్తికి ఇస్తు రివిన్యూ యిప్పించగలండులకు గ్రామములు కొనుచున్నారు. రివిన్యూ అధికారులు అధికారులకు పంపుకొనుచున్నారు. విద్యార్థి భిక్షుని నిమిత్తము ముగ్రామకాపరస్తులు గాలి రామాచార్య గారు ఇంగ్లీషు తెలుగు విద్య భర్త్యులుగా నేర్పగలండులకు 10-వ తేదీని నైట్ స్కూల్ స్థాపించియున్నారు. రెండు కోజులలో 85 గురు చేరిరి.

చిత్రూరు జిల్లానుండి యొకరిట్లు వ్రాయుచున్నారు:- 6-వ తేదీ శుక్రవారము మామండలమందలి నగరిసంతయందు కొందరుబీదలు బట్టలుకాణము వైది నుమా రైదారు వంశల యాభ్యుముల విలువగల బట్టలుమాత్రము గొల్లగొట్టిరి. వారానుజ వరకుందలి బంతులు నుమారు విరుకందలు గుమిగూడి ఆ గ్రామమున చాల నలజడి గలిగించి తుదకు వర్తకులతో ఒక మోస్తరుగ నొడంబడి దోపిడి చాలించిరి. వారానుజ వర ప్రాంతగ్రామములంద వచ్చుటచే చిన్నలూటిలు జరిగినవని తెలియ వచ్చెడి. తిరుపతి యందును, కాళహస్తి యందును, పోలింగ పురంబునను, చాలాబా నగరయందును, అమితముగ లూటిలు జరిగినట్లు తెలియుచున్నవి. 12-వ తేదీని చిరుతని యందు దోపిడి లేక కొద్దికల్లోలము మాత్రము జరిగినది. మధ్యాహ్నము 1 గంటకు నగరి రైల్వేస్టేషన్ వద్ద ఎగుమతి చేయుటకు సిద్ధపరచుబడియుండిన వడ్డబస్తాలు నుమారు ఆరుది, రెండు మండల ప్రజలు సమూహముగ చేరి గొల్లగొట్టిరి. ఆదిన ముసాయంకనపు రైలుదిగి కళ్ళుమండిన ఒక వయాజీకుని స్త్రీను సమీపముననే ఆరనిగద్దకుండు వైకము దోచుకొను నుద్దేశముతో చానిగొట్టిరి. దైవాధీనముచే తటాలున ఇతరుల సాయమున అశను విముక్తుడయ్యెను. సామ వతనివద్ద అయిదా రువందల కరెన్సీనోటు లుండినవట.

మైసూరునుండి యొకరిట్లు వ్రాయుచున్నారు:- 14-వ తేదీని మహారాజాకళాశాలవిద్యార్థులు కన్నడభాష నభివృద్ధి బలముటకును, ఆభాషలో నులభముగ మాటలాడ శక్తికలుగుటకును నొకసభను నిర్వహించవలచి సమావేశమైరి. దీనిలో మహాత్మునిని విద్యార్థి యొకరు కార్యదర్శిగా నెన్నుకొనబడిరి. కన్నడభాష మహాత్మునియని కార్యదర్శిగా నియమించుట కొందలు ఆశ్చర్యకరముగాను, మరకొందలు మహాసానుదము గాను భావించగలరు. కాని అటుల దలంచుటకు గారణములు కానబడవు. ఇతరు చిన్న శిష్యులకుండియు మైసూరు ప్రాంత్యమునందే వెళ్లి కన్నడభాష నే చదువుచు పట్టుపరి తుటకాడ ఆ భాష నే దీసికొని యున్నారు. ఇతని కి భాష నుం దతి ప్రేమ యుమాడ కలదు. ఇతనిని కార్యదర్శిగా చేయుటనలన ఇతరకం పె కన్నడభాషయం దెక్కువ యభిలాషయు ముఖ్యముగనుగల హిందువులు లేరని ఒక్క నిమగ్న మైనను వలచగరాజుడు. ఇట్టివార నేకులు గలరు. వివను మహాత్ము పే నులను ఇతరులకును ఈ భాషయందు బ్రోత్సాహము దప్పింపవలచి వితిరి కార్యదర్శిగా జేసిరి. మతీయ ఇది హిందూదేశమునందు మహాత్ము పే నులకును హిందువులకు గల వైకభక్తి భావము ఒకరితో నొకరు విరోధంపక గలసి పుచ్చేయు యుత్సాహమును ఇందుకైనను సందియు లేక చెప్పచున్నది.

దబ్బుతి గంటకు మట్టజే నుట:- అస్సాములో భోజనములో అయిదోక పాడుకనిస్తే ముగ్గురు సహకారులతో గూడ గ్రామముల వెంబడి తిరిగి ఆకపడిక పురుషుని బాని పాడవుచున్న కులతలను కొలిచి వాపేర్కను పుస్తకములో కమారుచేసికొని పేర్ల నమోదుకాబడిన వారందరు యుద్ధము నకు కూలీలుగ పోవలయునని చాతోజెప్పిరి. గ్రామములు భయపడి వాసులు సరికొంత ద్రవ్యముచ్చి తమపేర్లను రద్దు చేయించుకొనిరి. కొంతకాలముట్లు జరిగినది. తుదకు వారిపాసము కనుకొనబడి అస్సాము లేరిజిల్లా జడ్జిగారియొద్ద కేసు చేయబడినది. అస నెట్లకు నేరమాకోపింపబడిన వారియందు నేర మ గవడలేదు. కాని జడ్జిగారు వారితో నేకీభవించక నేరములకు చెయొక మూసుసంవత్సరములు కఠినశిక్ష నిధించిరి. జడ్జిగారి తీర్మానముపై కలకత్తా హైకోర్టులో ఆశీలు జేయుడెను. హైకోర్టువారు జడ్జిగారి తీర్మానమును భావించిరి.

న్యాయస్థాన వార్తలు.

వైదికుల యస్తులకు కొనుట:- పూనమల్లి వాస్తవ్యులగు కే. కృష్ణస్వామి ఆయ్యులు గారు పూనమల్లి కంటోను మెంటు సోల్డర్లలో కొందలు విక్రయించిన వైదికుస్తులను కొనుట వలన వారిమీద పోలీసువారు కేసుచేసిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు ఆయ్యులగారి తొకమాసము కఠినశిక్షయు 200 రూ॥లు అపరాధమును నిధించిరి. అశీలులో డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారు కఠిన శిక్ష మామూలు ఖయరు శిక్షగ మార్చిరి.

హైకోర్టులో ఆశీలుచేయుటకు. చెడ్డతలంపుతో గాని వంచించుటకు తలంపుతో గాని దుస్తులను కొనియుండలేదనియు తట్టరకపు తరహాగ ఆలోచన సాలోచనతలంక కొనినట్లును న్యాయమూర్తులు భావించి నెలదినముల ఖయరుశిక్ష మూడు దినములకు మార్చిరిగాని అపరాధముచెల్లంపబడవలెనని తీర్మానించిరి.

తలవాకొట జమీందార:- వై జమీందారి జమీందారు వారను లేకుండ నరణ్ణంజినుందు జమీందారి మాకు చేరి దనలేనని జమీందారు విశంతువులతో గూడ రాసభక్తతల్ వార్ అనునతడు కలసి కుత్తుకుడి సబ్ కోర్టులో జమీందారు దత్తపుత్రులగు శివజ్ఞానపాండి తల్ వార్ గాంపై దావా చేసెను. దత్తత చెల్లదగినదగుటజే జమీందారువిశంతువులకు నాకుల్లేదని సబ్ కోర్టు వారు తీర్మానించిరి. సబ్ కోర్టు వారి తీర్మానమునే హైకోర్టువారు భాయపడచిరి.

హైకోర్టువారి తీర్మానముమీద సీయ ఆశీలుచేయుటకు అనుజ్ఞ యొసగవలసినదని వాడులు హైకోర్టులో దరఖాస్తు చేసిరి.

దత్తత ఉన్నదా లేదా తీర్మానింపబడుట ముఖ్యవిషయము. దత్తత ఉన్నప్పుడు విశంతువులకు నాకుల్లేదు. దత్తత లేకదని యజువుచేయుట తీర్మానింపబడినది. కాబట్టి పద్ధతిలో తప్పు లేదుఅని న్యాయమూర్తులు భావించి దరఖాస్తు కొట్టివేసిరి.

దోపిడి కేసులు:- మొన్న జరిగిన దోపిడిలలో పట్టుపడిన వారిపై చేయబడిన కేసులలో గొన్ని విశ్లేషించున రాజధాని ప్రధానమేజిస్ట్రేటుగారిచే విచారణ చేయబడెను.

14 సంవత్సరముల బాలనిపై చేయబడిన కేసు మొదట విచారణ జేయబడెను.

ఈ నెల 2-వ తేదీని చూశలో దోపిడిజరుగుచున్నదని విని పోలీసు కమిషనరుగారును ఇన్స్పెక్టరు వారుగారు ఆచ్చటికి బోవుచుండిరి. మార్గములో సొక కల్లుదుకాణములో వారికధ్వని విని వారికపురుగునికి బోయిరి. మకాణములో కుండలు పగులగొట్టుబడెను. మారుట అనుబాలుకు పోలీసువారిని చూచి వైకి పారిపోయి పగిలినకుండు నొకనానిని ఇన్స్పెక్టరు వారు గారిమీద వివరెను.

తాను నేరము గావించినట్లు బాలడు మేజిస్ట్రేటుగా రిపో చెప్పి తుమింపవేసుకొనెను కాని వానికి 6 డెబ్బలు శిక్ష విధింపబడెను.

గాజుకిటికీలు పగులగొట్టుట చూశలో సొక మిఠాయి అంగడిలో ప్రవేశించి టిక్కిల గాజుతలుపులు పగులగొట్టిన అయ్యునయై చేయకి బడినకేసు విచారణచేయబడెను. తానుచాటిని పగులగొట్టులే నట్లును మిలేవనరొ పగులగొట్టినట్లును తానుచెప్పినది. యజువు పడుటకు సాక్షులు కలరనియు నేరస్థుడుచెప్పటవలన సాక్షి విచారణకు 28 వ తేదీకి కేసుఖాయిదా చేయబడెను. నేరస్థుడు వెయ్యిరూపాయల జామీనుమీద విడుదలకాబడెను.

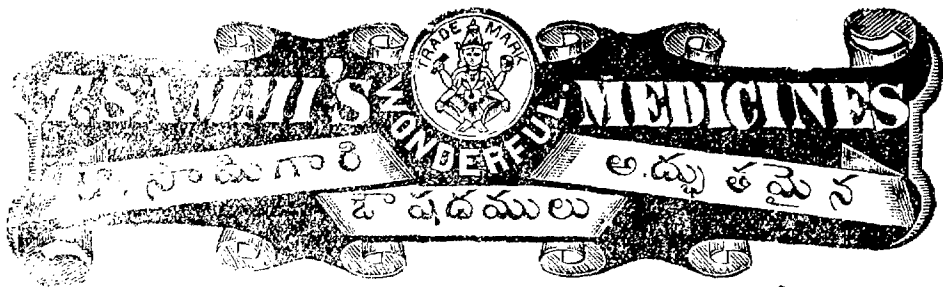
మూడవ కేసు.

పద్మము అనువా దొకడు గత 2-వ తేదీని కార్మిక సంఘపు బియ్యపుకొట్టుకు బోయి తనకు బియ్యము విక్రయింపవలసిన దని స్తోమవారిని నిర్బంధపఱచెను. సంఘసభ్యులకే గాని ఇతరులకు బియ్యము విక్రయింపబడదని వారు వానితో పోట్లాడి తిరిమిచేసిరి. అప్పుడునుండి వాడు ప్రక్కకుకాణు లకుబోయి విక్రయించెను రోడ్డుమీద పేర్చబడిన చిన్నచిన్న కుండలకు తీసి నేల పడవేసినకులగొట్టి అక్కడ ప్రాసెడెను వారందరు దోపిడిచేయవలసినదని వారు వానిపై కేసొచ్చెను.

కేసువిచారణ జరుగుచున్నది.

జామీను దరఖాస్తులు.

పెరుమెంటు, వేవో, 39 ఫెరుమెంటు, కొత్తాయి బహులూటిలలో పట్టుపడినవారిలో కొందలు జామీనుపై విడుదల కాబడవలెనని దరఖాస్తులు చేయబడెను. దరఖాస్తులు చేయబడినవారిలో కొందలు జామీనుమీద విడుదలకాబడిరి.

యీ అద్భుతమైన ఔషధములయొక్క గుణాలితయములకు మెచ్చి యెప్పటినున కమిటిదార్లనల్ల బంగారు మతకమున్ను, వెండిపతకములున్ను బహుమానములుగా నొసగబడి వున్నవి. (1117)

హిందూ తైలము:—కడుపునొప్పి, నరములెరుకు, కీళ్లనొప్పి, పక్కనొప్పి, కాళ్లు చేతులు పట్టు, పార్శ్వ వాయువు, తలనొప్పి, యింకా యితరవాయువు నొప్పలు, అతి కీఘ్రముగా స్వస్థమగును.

దీని వెల 0-8-0. పెద్దదల్ని 2-8-0

హిందుకమాయము:—కడుపునొప్పి, కడుపులో పెగులుకూయుట, అశీర్ణము, ఓకిలింపు, భేది, వాంతి భేది, శీత భేది రక్త భేది, నోటిపుండు, పండ్లనొప్పి, కన్నీ, తేలుకుట్టడం, బులుబు, శ్రీలకు బులుకు కాలములయందు కలిగెడు కడుపు జొప్పి మొదలయినవిన్ని యింకా కడుపులో కలిగే యే విధ మయిన నొప్పులన్ను అతి శీఘ్రముగా స్వస్థమగును.

దీని వెల ర. 0-10-0, 1-2-0, 2-0-0.

జ్వరనివర్తి:—సాధారణమైన దినాలపేరట నుండి జ్వరములు, చలిజ్వరములు ఆడవి కొండ జ్వరములు, పిత్తజ్వరములు, యింకా పలువిధములైన జ్వరములును బహు త్వరగా నివర్తియగును. దీని వెల ర. 0-8-0, 0-15-0.

టి. సామి అద్భుత ఔషధశాల, 92, అణ్ణాపిల్లవీధి, మాహాకారుపేట, చెన్నపట్టణము.

జ్వరహరి

దీనియొక్క నామధేయము తెలుపుకొని జ్వరమును హరించుట కిది సాటిలేనినందు. చురేయా (విష వా (యుజ్వరములకును, విడిచి విడిచి వచ్చు జ్వరములకును యెత్తినది. కొయినా పుచ్చుకొనుటవల్ల కలుగు చెబ్బరలు జ్వరహరివల్ల కలుగవు. కాబట్టి దీనిని నిర్భయముగ జ్వరముందు సమయమందును యీ ఔషధము పుచ్చుకొనిన యేలాటి చెబ్బర జ్వరమైనను బాత్రిగా నిలిచిపోవును.

ఈ ఔషధమును గూర్చి వ్రాసిన ఆనేకులలో మొకరి యొక్క ఉత్తరము:—

వకీలు (అల్లూరి-అట్-లా) వారింట్లో పాండు రంగ్ గారు వ్రాసిరి:— మియొక్క 'జ్వరహరి' జ్వరములకు బదులయ్యెను అమామైన ఔషధమని మిక్కిలి సంతోషపూర్వకముగా తెలిపించెదను. వర్షా కాల మారంభమందు సాల్ నెట్టిలో నుండు నాగ్రాసు ములలో కూలీలకు అంటుజ్వరము వ్యాపించి పీడించుచుండగా, పాన్రి వారియొక్క 'జ్వరహరి'నికొని జ్వర పీడితులకు ఉచితముగా నివ్వబడి స్వల్పకాలములోనే వీరందరు స్వస్థత చెందిరి.

ఇప్పుడే ఒకనీసాను కొనుము.

ప్రతి ఔషధపాత్రలోను వర్తకుల వడ్డను దొరకును నీసాఒకటికి వెల ఆ. 8, రు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11.

మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగాయీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

హార్లీస్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెనీ,

ఓక్లీ, బౌడెన్ అండు కంపెనీ, ఏజెంట్లు, 15, అరమనగారి వీధి, మదరాసు.

(1122)

Agents: Oakley, Bowden & Company,

15, Armenian Street, MADRAS.

ప్రకాశమానమగు బ్లూ బ్యాకు సిరాబిల్లులు

ఒక బిల్ల ఒక బుడ్డి సిరా నిరాటంకముగనగును చాల తృప్తికరముగ నుండును ఒకనూరు ఉపయోగించి వాచిన ఇయ్యది బజారులో దొరకువాని కన్నటికంటె శ్రేష్టమైనదని మీకే తెలియను. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములన్నియు అంగ్లమున వ్రాయవలయును. ధర:—బ్లూ బ్యాకు 144-కి 15 అణాలు తపాల కారి 0-4-0 వేరు. ఎట్టి సిరాబిల్లులు 144-కి 1-6-0 తపాల కారి వేరు. కలయువారిట్లు వ్రాసి కొనవచ్చును.

THE INDIAN INK MANUFACTURING CO, (1272) 61, A Ice factory Lane, Calcutta.

రక్తశుద్ధి:—(బ్లడ్ ప్యూరిఫైయర్) ఇది కంఠముల

కారకము; మేహపాదలు, మేహరణములు, గంధిరణము, కురుపులు మొదలయినవాటిని స్వస్థముచేసి యే కారణముచేత చెడి యూడినను రక్తమును కుద్ధచేసి రక్తకృద్ధి చేయును. వెల ర. 1

తెల్లకాక:—తెల్లకాక, పచ్చకాక, మూత్రబ్యాధి మున తాళగూడని మంట, గుర్బాంపము పెరుగుట మొదలగు మూత్రబ్యాధిరమున కలిగెడు శ్రీ సంబంధ నోగములకు 8 దినములలో కుదుర్చును. దీని వెల 2-0-0 పెద్దదల్ని 4-0-0.

దగ్గుమందు:—ఇది దగ్గు, కుక్కదగ్గు, కొమ్ము నొప్పి, గొంతుకన్నుట, కఫము మొదలయిన దగ్గులకు మంచి అద్భుతము. వెల 1-8-0

సపుక్యానా:—ఇది యెవ్విధమున కలిగిన బలహీనమునున్న, నిద్రలో ఇంద్రియస్థితి నగుటయున్న, ఇంద్రియ లోపమున్న, స్వస్థపరచి యింద్రియమును వృద్ధిచేసి పుష్టిని కలుగజేయును. మొగతనము లేనివాండ్లకు మొగతనమును కలుగజేయును. దీని వెల 1-0-0

వాంతి బ్రాంతి నివారణి

ఓమం - కర్పూర

ఓమం-కర్పూర అను ఔషధము అతివిశేషము, కడుపునొప్పి, కడుపులో వాయువు మొదలగు వ్యాధులను ఖండించుటకు ప్రసిద్ధమైన ఔషధము.

ఒక నీసా ఎనమందుగురించి బ్రతికించినది.

వెస్లియన్ మిషన్ సొసైటీ రికరెండు టి ఎఫ్. నికల్ సన్ గారు వ్రాసిరి:— వాంతిలేదీ కలిగినవారికి మియొక్క ఓమం-కర్పూర గుళుముచేసినందుకు నేను కిక్కిరి సంతోషముతో సాక్ష్యముచెప్పుకలను. 1884వ సంవత్సరమున దక్షిణ ఇండియాలో నుండు మన్నారుగుడి అనే నా పూరిలోనున్న చుట్టుపట్ల గ్రామములోనున్న వాంతిలేదీ విశేషముగా వ్యాపించి ఉద్రేకించుచుండెను. ఒకరోజున యిద్దరు మనష్యులు అందులో ఒకరు పోలీసుబంట్రోతు - మిక్కిలి దుఃఖముతో నా యింటికి వుండుకు గాను వచ్చిరి. వారికి మియొక్క ఓమంకర్పూర్ నుమారు, అనగా నడితెరము, నీసా ఒకటి యిచ్చి వాడుక చేసే విధము చెప్పితిని. పక్షము, అనగా రెండు వారముల లోపల వారు తిరిగివచ్చి వాకు కందనములు చెప్పిరి. ఏడుగురు బిడ్డలును, ముగ్గురు శ్రీలును ఓమం కర్పూర వల్ల కాపాడబడి రని సాక్షి చెప్పిరి. వారు చెప్పిన దృష్టాంతము నిజమని నమ్ముటకు నాకు పూర్ణమైన కారణము లుండెను.

దీనిని యింటిలో నుంచుకొనుము.

ప్రతి ఔషధపాత్రలోను వర్తకులయొద్దను దొరకును నీసా ఒకటికి వెల ఆ. 8, రు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11-0-0.

మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

బొంబాయి పార్శ్వ ఇమిలేషను పట్టుచీరలు.

సాక్షి! కట్టిరంగు కలది!! వెల సగమునెనది!!!

16 మూరలు నిడుపును, 2 1/2 మూరలు వెడల్పుగల చీరలను మేలైన రకములు చక్కని నేతతో తయారుచేసి పంపబడును. చీరలు ఆ నేతరంగులు గలవు. ఈ చీరలు తీసి ఉపయోగించిన పిమ్మట దాని యొక్క యోగ్యతను చక్కగా చెప్పవచ్చును. (1142)

1 చీర 16 మూరలు రు 7-8-0
1 చీర 18 ,, 8-8-0

మీరు ఆర్డరు చేయునపుడు

కావలసిన రంగును దయచేసి వ్రాయవలెను.

బొంబాయి మాంగచీరలు రు 4-8-0
గురురు బుట్టాచీరలు 6-0-0
చంద్రకలాచీరలు బెంగుళూరుచీరలవలెనుండునది 12-0-0
సానిత్రి సరిగచీరలు 8-0-0
కంది గంటిమాచీరలు 6-8-0
అలంపట్టు గోహర్ బానుచీరలు 25-0-0
4 చీరలు ఒకేసమయమునతీయువానికి తపాలాఖర్చు ఉచితము.

శ్రీ సుందరలక్ష్మి అండు కో, 2, రామానంద అయ్యర్ వీధి, మద్రాసు.

1142

AWARDED GOLD MEDAL 490 IN THE BARODA EXHIBITION For its Sweet Lasting & Delightful Smell TO THE WORLD-RENOUNDED OTTO PARASTAN (REGD.) Therefore, please just try and enjoy. Prices: 1/2 oz 1 dram. 1/2 dram. Card. 2-0-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0 Sample Free on sending 3 annas postage Stamps. ALSO, PLEASE TRY OUR PA ASTAN HAIR OIL (REGD) Free from mineral oils Best for the Hair. Prize Re. 1, and Postage Extra ample Free on sending 1 anna postage Stamp. The Parastan Perfumery Co. No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

కాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. TOHFAFROSH WATCH & Co. Dealers in Watches Materials, Tools BHENDI BAZAAR, Post No. 9, BOMBAY. 881) ఉత్తరములు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలయును.

మంచి బ్లూ బ్యాకు సిరా. (1261) అన్ని టికంటె శ్రేష్టతను మెనట్టిదని, చౌకయినదని, ఒకమాత్ర ఒకబుడ్డి మంచినీరా యగును. 144 మూరలు ఒక మాసాయి. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషుభాషలో నుండవలయును. The Manager, Swarnamayee Ink Store, 5, College Square, Calcutta.

అద్భుతమునకు 1. 12 x 80 అంగుళములు పరిమాణముగల మాన్డల్లు స్టీము ఇంజను వాసుకండ్లెంగు హై ప్రెషర్ స్టీము ఇంజను. 2. 28 ఎక్. హెచ్. పి. గిగిన మాన్డల్లు బ్రిటానియ ప్రెపు బాయిలరు 100 సానుల ప్రెషరు గలది. 3. ప్లాయి డబిల్ కోలరు జిప్సు 16. 4. ప్లాయి డబిల్ ఓపెనర్. (1812) 5. గోటర్ ఆయిల్ మిల్లు 6. సాప్లింగు పుల్లీలు. 7. ఒక ఆమెరికను వియ్యపు మర. అన్నియు మంచి ఫిటిలోనే యున్నవి. రామాజి కాలింజి అండు కంపెనీ, సాపుకారుపేట, మదరాసు.

మలబద్ధమునకు మంచిమందు

క రో లా.

వాసనలేదు, ఏరుచిలేదు, ద్రవపదార్థము, పులితేపురాదు, భేదులు గావు, దినము కాతగిన కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము X అయ్యేలాగున X ర్భ శోధన గావించును.

½ పాను, 1 పాను నీసాలు
నీసా 1-కి వెల
రు. 2-8-0, 4-0-0.

**ప్రే జ రు గా రి
లీవరు టానిక్.**

పై త్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల కొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార్యమువలన గలుగు బాధలకును, అలవతికును, ఆకలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విసుగునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది. నీసా వెల రు. 1-8-0.

కుల్ హ ట్టి.

ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాడు నలుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్చ గలదు. స దో ష లి త ము శాశ్వతము. ఈ సౌల్యార్థక డై పెట్టె 1-కి రు. 2-0-0,

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS.

డబ్లియు. ఇ. సిల్వ్ అండు కో.,
(లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
మదరాసు

మందులు గోరునప్పుడు యీపత్రిక వేరు నుదాహరించ గోరెదము

వివ్రేడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపది సారసవరిల్లా

అపరకుభ్రువు రక్తమువలన జనించు బాధ్యములకు కీటకువంటి వండు. తురుపులను, మచ్చలను, గండమాలలను తుండ్లను, ప్రాతిమేషులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మ రోగములను పోగొట్టును. (28)

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

దవాపది పార్సపర్లొ గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, అపాజమైనను మద్దవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కార్యసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టిరక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరారోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజుల తర మందుటకు 4 కౌన్సు బుడ్డిలో అమృతము.

పొత్తింటిరు. — పి. డి. సావంత్,

44. ఫననవాడి, నెం 2 బొంబాయి
Proprietor: P. D. SAVANT,
Fanaawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

ఇట్లు అమృతమునకు

వికారమైన దొడ్డిగరిగి బాగు నిర్మింపబడిన యొక మేడ యిట్లు అమృతమునకు గలదు. దొడ్డు తోటలు మొదలై నవి వేసికొనుట కవసరముగ నున్నది. (1818)

వెల్లూరు నవాబు చేరు బజారు వీధిలో గలదు.
“టెనర్ C/o హిందుపత్రిక, మదరాసు”
అని వ్రాయుడు.

అమృతార్థవ అవలేహ్యము.

ఈ అమృతము రక్తమునకు కుడిచేసి వీర్యమును పాచ్చిం తి బలమును కలిగించి యుష్ణోగ్రమును చేసి చేతి కాని మంటల పోగొట్టును. మేడకును చల్లచేసి శరీరమునకు తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘాయు, భేదము, తలనొప్పి, రొమ్మునొప్పి మొదలగు వానిని తప్పక నివారించును. 21⁹ అర్థపాక డబ్బి 1-కి రు. 2-0-0.

ప్రత్యక్షాప్త ముగళింగర్ గోబింద్ ప్రొడక్టుస్ పాకొనదాలాం, 187, బ్రాడ్వే, ము. బా. హ.

మీ బా యీ ల ర్లు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న “ఇంగ్లీషుబాయిలరు కామోజివ్”ను యుపయోగించవలయును. దాని ని పయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్పుపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్టుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్పు పట్టకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కామోజివ్ యుపయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు చెడిపోకుండ ఎప్పుటి కప్పుడు శ్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యుపయోగమును గురించియు సలహాను గురించియు అసలు యేజంట్ల కే వ్రాయవలయును

1 గాలనులుగల రము 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వరుగ్న,

తపాలపెట్టె నెం 553 రు

389

మదరాసు

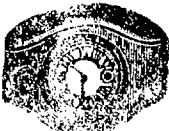
(పై కామోజివ్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక వేరుకూడ నుదాహరించ గోరుచున్నాము)

ఇనాం! ఇనాం!!

ప్రసిద్ధమైన గడియారములు

(12, I.)

ఈ చిన్న గడియారము మిగుల మే నది. మారుటకు అందముగా నుండును. ఇండియా కేళిమంతులను ప్రఖ్యాతి పొంది యున్నది. ఈ వెల లోగా తెప్పించుకొను వారికి మేలైన ఫౌన్టన్ పేనా బహు మాన మిచ్చెదము. త్వరపడుడు గడియారము ఒకటికి తొలు పట్టుకొ సహా రూ. 5-12-0. 4 సంవత్సరములు గ్యారంటీ. మేలైన ముంతేలి గ్లౌమెటర్ గడియారము 7-0-0. మేలైన ప్యాకెట్ గడియారము 8-8-0. రెండు సంవత్సరములు గ్యారంటీ ఇవ్వబడును. W.R. Triumph & Co, 24, Bunder St, Madras.

బొంబాయిలోని ప్రత్యేక కాంగ్రెసు ప్రతినిధులారా!

స్వరాజ్యప్రాప్తికి చక్కని రాజమార్గమైన స్వ కేళియోధ్యమమును బలపరచుచు ఏకగ్రీవముగా పోటు చేయుడు.

రసాయనశాస్త్ర ప్రకారము వ్యవసాయమునకు ఎరువులను తయారుచేయునట్టియు, ధోవతులు, పట్టు చీరలు మున్నగునవి చక్కగా చేయునట్టియు, కంజి వములలోని “స్వదేశీ ఇండస్ట్రీ”యల్ని లిమిటెడ్” కంపెనీవారు, ఈ తరుణములో మీరు చూపగల అదరణకు అర్హులు. 25 రూపాయల షేర్లను కొన్నింటి వై నను కొనుటకు సంసిద్ధులయి, స్వదేశీకాభిమానము గల ఆంధ్రులు మారుకురైనను లేరా? ఈ కంపెనీయొక్క స్వత్రాంతవిగరముగల గ్రంథముగాని, ధర్మాస్తుఫారము గాని కలయువారు

స్వదేశీ ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్
(962) కం జీ వ ర ము
అని వ్రాయవలెను.

301 పాశ్చాత్య వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధాపథములు.

లోకానుయహార కస్తూరిమాత్రల నిష్పన్నతనను పరికింపుడు.

ప్రతి కత్తిరమునను లక్షలకొలది నీ సాహ విక్రయించు బగుచున్నది.

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సింగాపూ, మలయపేజ్, గోవా, ఫీజి, బెలెండ, హవాయ్, మున్నగు ప్రతేకములవారు కూడ నీ సిద్ధాపథమును, ఉపయోగించు చున్నారు.

మహాభారతము “ఒకేయొక లోకానుయహార” కస్తూరి మాత్రల నీసా మీ యింట చున్న యెడల. మాటికి తైద్యుల సమయమును, నిశ్చించి, ముగ వెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శీతలము, శీతవాతము, అజీర్ణము, పూర్వవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్గు, గజమునొప్పి, బలహీనత, అవాగోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము, చిన్న బిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరయు ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధాపథ తే నీవనచే వాక్యరమ్యగా పోయి గుణము గలుగును.

తైద్యశాలలో న శిశువిధము లగునట్టియు మహాయోగక రములగు కర్మాటక మూలికలనుండియే యాపథములను తయారు చేయుచుండురు.

రీజిస్టరైన యీవ్యాపార గురుకులు, ప్రతి నీసాంకు దును ఉండును; చూచి నీసికొనవలెను.

అవసానపత్రము, ప్రతి నీసాతో గూడి యుండును. 260 మాత్రలున్న నీసా కీలకా లు, మాత్రమే

8 నీసాలు కొకసారి తెప్పించుకొనిన టపాల ఖర్చుతోచేరి రూ 1-5-0
12. నీసా లొకసారి కొనిన 2-12-0
25. నీసా లొకసారి కొనిన 5-0-0

సమ సురోగములకు మావద్ద ఆయుర్వేదియ సిద్ధాపథముల దొరకును.

వివాహము: శ్రీ నీతారామవైద్యశాల, మున్నూరు.

